

Standardizarea

ASRO

Standarde pentru plante medicinale și aromatice

SR 13479:2003

Plante medicinale și aromatice. Ghid de bună practică pentru cultivare

SR 13480:2003

Plante medicinale și aromatice. Ghid de bună practică de recoltare

Măsurile de bază ale corpului uman

ISO a publicat un raport care cuprinde datele antropometrice actualizate (măsurile corpului uman la diferitele grupuri de populații)

PUBLIKAȚIE OFICIALĂ A
**ASOCIAȚIEI
DE STANDARDIZARE
DIN ROMÂNIA**

ASRO

DIRECTOR RESPONSABIL

ALEXANDRU GREABU

COLEGIUL DE REDACȚIE

Prof. Dr. Ing. Mircea Bejan – Universitatea
Tehnică Cluj Napoca

Prof. Dr. Andrei Iliescu – Universitatea de
Medicină și Farmacie “Carol Davila” București

Prof. Dr. Ing. Nicolae Drăgulănescu –
UP București

Prof. Dr. Maria Greabu – Universitatea de Me-
dicină și Farmacie “Carol Davila” București

Prof. Dr. Ing. Laurentie Sofroni –
UP București

Prof. Dr. Ing. Constantin Militaru –
UP București

REDAȚIE

Speranța Stomff

Maria Bratu

Steluța Manolache

Alina Diana Cosmin

Răzvan Bucur

COPERTA ȘI TEHNOREDACTARE

Ștefania Kraus

ASRO

Str. Mendeleev 21-25

Tel: 316 77 24

Fax: 317 25 14

DIREȚIA STANDARDIZARE

Tel/Fax: 315 58 70

DIREȚIA PUBLICAȚII

Redacție – Marketing

Tel: 316 99 74

ABONAMENTE ȘI PUBLICITATE

Serviciul Vânzări – Abonamente

Tel: 316 77 25

Fax: 317 25 14; 312 94 88

CUPRINS

Supravegherea pieței: aparatele electrice.....	1
Standardizarea și inovația	5
Evaluarea conformității. Generația următoare	8
Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Domeniul Muncii	12
Simboluri referitoare la dispozitivele medicale.....	14
Ce așteptăm de la standardul ISO 9001, aplicat la lanțurile de aprovizionare?.....	16
ISO și CEI extind managementul securității informației.....	17
Măsurile de bază ale corpului uman	18
Standardele internaționale din domeniul petrolului și gazelor naturale.....	20
Simbolurile grafice ISO.....	22
Securitatea înregistrărilor medicale sub formă electronică.....	24
Noutăți legislative apărute în luna aprilie 2010	26
Determinarea performanțelor foilor flexibile pentru hidroizolații utilizate la poduri de beton și la alte suprafețe de beton, destinate circulației vehiculelor.....	26
Performanța energetică a clădirilor – directive și standarde.....	28
Standarde pentru plante medicinale și aromatice	31

Securitatea înregistrărilor medicale sub formă electronică

Supravegherea pieței: aparatele electrice

SURVEILLANCE DU MARCHÉ: DES EFFORTS SUR DES APPAREILS ÉLECTRIQUES

JEAN-CLAUDE TOURNEUR

Deux projets européens visent à améliorer la sécurité de deux catégories de produits électriques de grande consommation: les lampes domestiques portatives et les cordons prolongateurs. Des actions transfrontalières de surveillance du marché avaient permis d'identifier un nombre significatif de produits non conformes méritant des mesures

Mots clés: surveillance du marché, lampes domestiques portatives, cordons prolongateurs, sécurité

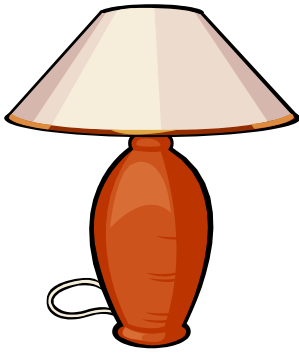
Două proiecte europene își propun să îmbunătățească securitatea a două categorii de produse electrice de larg consum: lămpile electrice portabile de uz casnic și cordoanele prelungitoare. Acțiuni transfrontaliere de supraveghere a pieței permiseseră identificarea unui număr important de produse neconforme pentru care trebuiau inițiate măsuri.

Primul proiect, care pune accentul pe lămpile care circulă pe piața europeană, identificate deja ca fiind parțial neconforme, examinează caracterul deficiențelor periculoase. Al doilea, care se referă la cordoanele prelungitoare, încearcă să determine nivelul de neconformitate într-un domeniu considerat deja problematic. Günter Verhaugen, vicepreședinte al Comisiei Europene pentru Întreprinderi și Industrie, a afirmat: „S-au făcut multe pentru îmbunătățirea securității consumatorilor și, deci, pentru consolidarea încrederii lor în bunurile de consum pe care le cumpără, dar mai rămân încă

multe de făcut”.

Campaniile desfășurate de autoritățile de supraveghere a pieței încep să dea roade și contribuie la constituirea unui mecanism și mai eficace de protecție a consumatorului la nivelul Uniunii”. Meglena Kuneva, comisar european care se ocupă de consum, a declarat: „Securitatea produselor constituie una din politicile-cheie ale Uniunii Europene. Aceste proiecte arată eficacitatea investiției consimțite în ceea ce privește o mai bună supraveghere a pieței. Sper să pot îmbunătăți în continuare colaborarea noastră cu statele membre și cu fabricanții, verificând că sunt depuse toate eforturile pentru identificarea produselor care nu sunt sigure”.

Două acțiuni au fost desfășurate, deci, în domeniul aparatului electric în ultimii doi ani de către autoritățile europene de supraveghere a pieței, în cadrul grupului de lucru LVD Adco (cooperare administrativă cu privire la *Directiva de Joasă Tensiune*). Alte inițiative de același tip sunt prevăzute în anii următori. Aceste

inițiative sunt coordonate de către grupul de lucru LVD Adco, cu sprijinul *Forumului European pentru Securitatea Produselor (Prosafe)*, rețea europeană de agenții de reglementare și de autorități de supraveghere a pieței care vizează

diseminarea bunelor practici de supraveghere a securității produselor.

Lămpile electrice portabile de uz casnic

Acest proiect trata aspecte de conformitate și de securitate a corpurilor electrice de iluminat portabile (adică a lămpilor care, la utilizare normală, pot fi deplasate dintr-un într-altul, rămânând conectate), care cad sub incidența standardelor europene corespunzătoare (adică EN 60598, Partea 1, paragraful 1.2.9 pentru corpurile de iluminat portabile și EN 60598-2-4 pentru corpurile de iluminat portabile de uz general). În practică, aceste standarde includ lămpile obișnuite și lămpile de birou, inclusiv pe cele cu halogen, în măsura în care ele sunt conectate direct în domeniul 230-240 V.

Principalul motiv care ne-a determinat să ne ocupăm de iluminat sunt statisticile care se referă la clauza de salvagardare din *Directiva de Joasă Tensiune* și notificările sistemului de alertă european *Rapex* care se referă la *Directiva Securitatea Generală a Produselor*, care arată că iluminatul constituie categoria de aparatură electrică cel mai frecvent asociată cu riscurile de accidente sau de răniri (50% din cazuri).

Doar un procent de 5% din lămpi (11 din 226) nu au prezentat nicio deficiență (de ordin administrativ sau tehnic), la prelevările de probe în timpul cărora inspectorii căutau în mod deosebit produsele neconforme. Aceste deficiențe variau de la lipsa marcajului CE, la defecte tehnice, de la lipsa legării la pământ, de protecție, până la defecte privind încercările de rezistență electrică, și, mai mult, de la defecte de fixare a cordonului, la cele privind încercările termice. Chiar dacă nu pun direct în pericol sănătatea consumatorului, aceste deficiențe au fost considerate, totuși, suficient de serioase pentru a se face eforturi de remediere a lor.

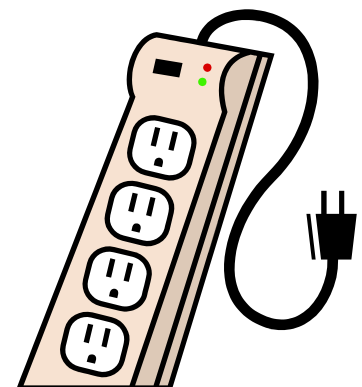
Proiectul, lansat în 2006, a implicat următoarele state: Germania, Austria, Belgia, Cipru, Spania, Finlanda, Ungaria, Islanda, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Slovenia și Suedia. Recomandările finale ale grupului sunt următoarele: îmbunătățirea cunoașterii cerințelor, organizarea de acțiuni transfrontaliere la intervale regulate, promovarea unei cooperări transfrontaliere la scară mică între două până la cinci autorități care planifică acțiuni similare, îmbunătățirea schimburilor de informații și reducerea divergențelor de clasificare a nivelurilor de neconformitate.

Cordoanele prelungitoare

Cordoanele prelungitoare au fost alese ca obiecte ale unei acțiuni de supraveghere transfrontalieră a pieței întrucât ele sunt foarte utilizate în locuințele europene, iar defectele lor de securitate pot fi grave și pot afecta dispozitivele racordate, mai ales din cauza absenței conductorului de legare la pământ.

Statele implicate în proiect erau: Germania, Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Danemarca, Spania, Finlanda, Islanda, Lituania, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Republica Cehă, Marea Britanie, Slovacia, Slovenia și Suedia.

210 cordoane prelungitoare au fost supuse la încercare. Rezultatele arată că doar șase au fost conforme cu cerințele *Directivei de Joasă Tensiune* și ale *Directivei Securitatea Generală a Produselor*. Chiar dacă probele neconforme erau și cele care nu prezentau decât deficiențe de ordin administrativ (falsă declarație de conformitate sau lipsa documentației tehnice), aproximativ 58% dintre prelungitoarele încercate au fost considerate suficient de puțin sigure de către autorități pentru ca acestea din urmă să interzică comercializarea lor. Deficiențele cele mai frecvent întâlnite se referă la defecte de forme și de dimensiuni ale prizelor electrice de tip mamă și tată (50%), un diametru insuficient al cordonului (27%) și valori insuficiente de rezistență

dielectrică și de rezistență la îmbătrânire, la temperatură și la incendiu (10%). Recomandările formulate de grupul de experți se referă la revizuirea standardelor existente, la creșterea supravegherii pieței de către autoritățile statelor membre, precum și la organizarea unei noi examinări în anii următori, pentru reevaluarea nivelului de neconformitate în domeniu.

Rapex: produse și riscuri

- Ce produse au făcut obiectul mai multor notificări?
Produsele vizate de cel mai mare număr de notificări 2007 au fost:
 - jucăriile (417 notificări, adică 31%);
 - vehiculele cu motor (197 de notificări, adică 15%);
 - aparatele electrice (156 de notificări, adică 12%);
 - corpurile de iluminat (84 de notificări, adică 6%);
 - produsele cosmetice (81 de notificări, adică 6%).

Mai mult de o notificare din trei se referea la jucării sau la articolele de puericultură. Această cifră confirmă faptul că securitatea copiilor constituie una din principalele priorități ale autorităților de supraveghere a pieței.

- Care sunt principalele tipuri de risc care fac obiectul notificărilor Rapex ?
Tipurile de risc care au făcut obiectul celui mai mare număr de notificări – 79% din numărul alertelor – au fost:

- răniri (376 de notificări, adică 23%);
- sufocări (252 de notificări, adică 15%);
- electrocutări (246 de notificări, adică 15%);
- incendii (216 notificări, adică 13%);
- substanțe chimice (212 notificări, adică 13%).

- Ce state membre ale Uniunii Europene au transmis cel mai mare număr de notificări?
Următoarele cinci state membre au transmis anul trecut 44% dintre notificările Rapex:

- Germania (163 de notificări, adică 12%);
- Grecia (115 notificări, adică 8%);
- Slovacia (114 notificări, adică 8%);
- Ungaria (109 notificări, adică 8%);
- Spania (108 notificări, adică 8%).

În 2007, majoritatea statelor membre au transmis și mai multe notificări Rapex. Diferența dintre statele care au transmis cele mai multe notificări și cele care au transmis cele mai puține s-a redus comparativ cu anii precedenți. Această tendință se reflectă în procentul de notificări transmise de cele cinci state care au transmis cele mai multe notificări, care a trecut de la 61% în 2006, la doar 44%, în 2009.

Traducere: Maria Bratu; asistență tehnică pe terminologie de specialitate: ing. Elena Florica Ionescu, expert standardizare, ASRO; din: Enjeux, nr. 302, martie 2010

Standarde adoptate în ultimii ani de Asociația de Standardizare din România în domeniul aparatelor electrice și al corpurilor de iluminat

SR EN 50408:2009	Aparate electrice de uz casnic și scopuri similare. Securitate. Prescripții particulare pentru aparate încălzitoare pentru cabină de vehicul
SR EN 60335-1:2003/A13:2009	Aparate electrice pentru utilizare casnică și scopuri similare. Securitate. Partea 1: Prescripții generale
SR EN 60335-2-11[2003/A11:2008]:2004/A11:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-11: Prescripții particulare pentru uscătoare de rufe cu tambur
SR EN 60335-2-14:2007/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-14: Prescripții particulare pentru aparate de bucătărie
SR EN 60335-2-15:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-15: Prescripții particulare pentru aparate de încălzit lichide
SR EN 60335-2-17:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-17: Prescripții particulare pentru pături, perne, îmbrăcăminte și aparate de încălzit flexibile similare

SR EN 60335-2-21[2003]:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-21: Prescripții particulare pentru încălzitoare de apă cu stocare
SR EN 60335-2-27:2004/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-27: Prescripții particulare pentru aparate de expunere a pielii la radiații ultraviolete și infraroșii
SR EN 60335-2-27:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-27: Prescripții particulare pentru aparate de expunere a pielii la radiații ultraviolete și infraroșii
SR EN 60335-2-31:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-31: Prescripții particulare pentru hote de bucătărie și alte aparate de extragere a fumului de bucătărie
SR EN 60335-2-35:2004/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-32: Prescripții particulare pentru aparatele de masaj
SR EN 60335-2-34:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-34: Prescripții particulare pentru motocompressoare
SR EN 60335-2-39:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-39: Prescripții particulare pentru tigăi electrice de gătit multifuncționale pentru uz comercial
SR EN 60335-2-40:2004/A2:2010	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-40: Prescripții particulare pentru pompe de căldură, aparate de aer condiționat și dezumidificatoare
SR EN 60335-2-42:2004/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-42: Prescripții particulare pentru cuptoare electrice cu convecție forțată, aparate electrice de gătit cu aburi și cuptoare combinate aburi-convecție electrice de uz comercial
SR EN 60335-2-43:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-43: Prescripții particulare pentru aparate de uscat rufe și uscătoare de prosoape
SR EN 60335-2-47:2004/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-47: Prescripții particulare pentru marmite electrice de uz comercial
SR EN 60335-2-49:2004/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-49: Prescripții particulare pentru aparate electrice de uz comercial pentru menținerea la cald a alimentelor și a veselei
SR EN 60335-2-5:2004/A11:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-5: Prescripții particulare pentru mașini de spălat vase
SR EN 60335-2-5:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-5: Prescripții particulare pentru mașini de spălat vase
SR EN 60335-2-54:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-54: Prescripții particulare pentru aparate de curățat suprafețe, pentru uz casnic, care utilizează lichide sau vapori
SR EN 60335-2-60:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-60: Prescripții particulare pentru căzi de baie și spa cu sistem de barbotare a apei
SR EN 60335-2-61:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-61: Prescripții particulare pentru aparate de încălzit încăperi, cu acumulare
SR EN 60335-2-96:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-96: Prescripții particulare pentru elemente încălzitoare flexibile tip folie pentru încălzirea camerelor
SR EN 60335-2-97:2007/A1:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-97: Prescripții particulare pentru acționările obloanelor, jaluzelelor, perdelelor și echipamentelor de pliere similare
SR EN 60335-2-98:2004/A2:2009	Aparate electrice pentru uz casnic și scopuri similare. Securitate. Partea 2-98: Prescripții particulare pentru umidificatoare
SR EN 60898-1:2004/A12:2009	Aparate electrice mici. Întreruptoare automate pentru protecția la supracurenți pentru instalații casnice și similare. Partea 1: Întreruptoare automate pentru funcționarea în curent alternativ
SR EN 60598-1:2009	Corpuri de iluminat. Partea 1: Prescripții generale și încercări
SR EN 60598-1:2009/A11:2009	Corpuri de iluminat. Partea 1: Prescripții generale și încercări
SR EN 60598-2-14:2009	Corpuri de iluminat. Partea 2-14: Prescripții particulare. Corpuri de iluminat pentru lămpi cu descărcare tubulare cu catod rece (tuburi cu neon) și echipamente similare

Standardizarea și inovația

LA NORMALISATION CREUSE LE CHAMP DE L'INNOVATION

MARIE-CLAIRE BARTHET

Comment la normalisation peut-elle contribuer à l'essor de l'innovation? La France s'est penchée sur la question avec le groupe d'impulsion stratégique (GIS) Innovation, auquel succèdent aujourd'hui une commission de normalisation et un forum. L'Europe s'y intéresse à son tour avec le lancement d'un nouveau comité technique européen, la CEN/TC 389, et du groupe de réflexion Stair

Mots clés: normalisation, entreprises, compétitivité, innovation

Stimularea inovației constituie o provocare esențială pentru competitivitatea întreprinderilor. Grupul de impuls strategic (GIS) *Inovația*, creat în 2007, a mobilizat timp de nouă luni 70 de experți, în cadrul a două grupuri de lucru (*aspecte strategice și mobilizarea factorilor, identificarea instrumentelor și metodelor în inovație*) și un grup ad-hoc. „GIS s-a gândit în mare la contribuțiile standardizării la inovație, în cadrul strategiei de la Lisabona și a furnizat recomandări”, afirmă Jeanne Jordanov, consilier în domeniul inovării la Direcția de Cercetare și Inovare de la Ministerul Învățământului Superior și al Cercetării. GIS s-a interesat de luarea în calcul a standardizării în procesele de cercetare și dezvoltare, în momentul în care apare inovația. „Când apare o tehnologie nouă, transformarea ei în standard este o protecție enormă, deci un avantaj în fața concurenței. Germanii afirmă: „Cine elaborează standardul deține piața!”, adaugă ea. GIS a recomandat mai ales crearea de organisme de standardizare în domeniul inovației. „A face procesul de management al inovației foarte performant nu este ușor, nici chiar pentru marile grupuri”, consideră Jeanne Jordanov. „Inovația este ceea ce perturbă o funcționare normală, introducând o fragmentare într-un proces fiabil, reproducibil. Se pune problema să se facă aceste procese cât mai acceptabile posibil”.

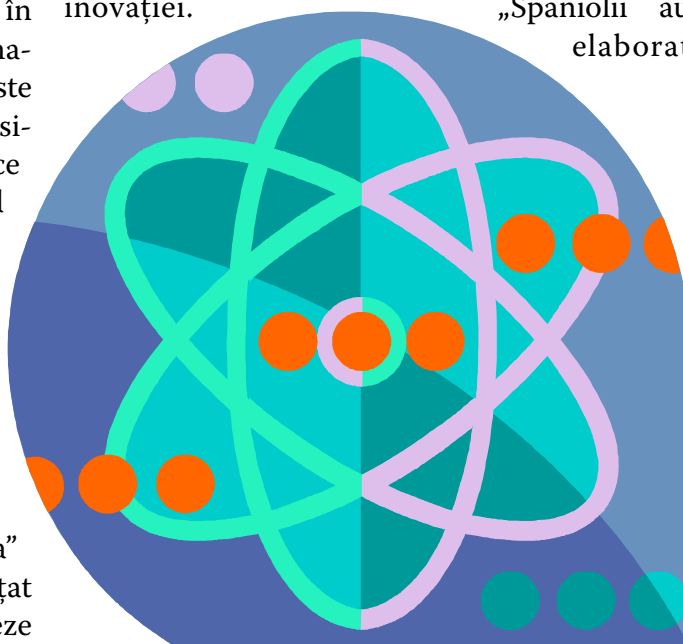
La sfârșitul lucrărilor GIS, se creează două structuri de lucru. Comisia de standardizare cu privire la managementul inovației (reunită pentru prima dată pe 4 martie 2008), care are sarcina de a elabora referențiale de standardizare, va constitui și „oglinda” CEN/TC 389, *Managementul inovației*, înființată la sfârșitul lui 2008 și va apăra pozițiile franceze

la lucrările europene. Forumul *Inovația* (a cărui primă reuniune a avut loc pe 25 martie 2008), are sarcina de a aplica recomandările grupului de impuls strategic *Inovația* în ceea ce privește consolidarea legăturilor dintre inovație, cercetare și standardizare. Forumul trebuie să realizeze o supraveghere a inițiativelor desfășurate la nivel european și internațional și să joace rolul de organism „oglină” al grupului de lucru CEN/CENELEC/BT/WH *Stair*, care își propune să întărească relațiile între factorii din cercetare, inovare și standardizare în Europa.

Un demers european

În urma unei propuneri a AENOR (Institutul Spaniol de Standardizare), un grup de lucru european (CEN/BT/WG 201) a fost creat la sfârșitul lui 2007, pentru a studia fezabilitatea standardelor europene cu privire la managementul cercetării, dezvoltării și inovației.

„Spaniolii au elaborat

standarde naționale pe acest subiect începând din 2002, bazate pe principiile managementului calității transpuse în inovație”, explică Christine Kertesz, responsabilă a proiectului *Inovație, Cercetare și Învățământ*, la AFNOR. Un dispozitiv de certificare a managementului cercetare, dezvoltare și inovație (CDI) a fost creat pe baza acestor standarde și el dă dreptul la deduceri fiscale. Această abordare a fost aplicată și de Portugalia. Votul cu privire la înființarea noului comitet tehnic european s-a terminat pe 19 noiembrie 2008. Rezultate: 22 de state au fost pentru (Spania, Franța, România, Bulgaria, Marea Britanie, Republica Cehă, Cipru, Danemarca, Portugalia, Lituania, Letonia, Ungaria, Belgia, Irlanda, Austria, Polonia, Luxemburg, Finlanda, Suedia, Norvegia, Slovacia, Italia). S-au înregistrat opt abțineri (Germania, Grecia, Estonia, Islanda, Malta, Olanda, Slovenia și Elveția). „Dacă germanii acceptă utilitatea documentelor-ghid, ei se tem să vadă factorii din industrie supuși unor constrângeri suplimentare prin dezvoltarea de certificări”, comentează Christine Kertesz. „Francezii se situează pe aceeași linie, respingând orice idee de document care poate servi ca bază pentru o certificare”. Ei preconizează elaborarea de recomandări, de ghiduri de bune practici. În schimb, Spania, Portugalia sau Marea Britanie, ca și țările scandinave, doresc standarde „adevărate”. CEN/TC 389, care își va ține prima reuniune în cursul primului semestru, va fi în situația să tranșeze cu privire la statutul documentelor.

Comitetul tehnic trebuie să se concentreze pe elaborarea de instrumente și metode care să stimuleze îmbunătățirea proceselor de inovație în întreprinderi, pentru a spori competitivitatea lor și a facilita apariția de proiecte inovatoare. Acestea vor permite întreprinderilor să își pună întrebări temeinice, să gestioneze mai bine riscurile asociate cu diferitele etape ale procesului de inovație, să-și identifice capacitățile de a progresa și, în final, să fie mai performante în

„Trebuie să definim în primul rând inovația. Este ceea ce a realizat GIS. Grupul a definit inovația astfel: „un proces care constă în realizarea unui produs, procedeu sau furnizarea unui serviciu nou sau îmbunătățit, care poate răspunde la așteptări implicite sau explicite ale beneficiarilor și poate genera valoare economică, de mediu sau socială pentru creator (inovator), întreprindere sau utilizator (client)”.

domeniul inovației. Chiar dacă inovația se bazează pe o abordare de fragmentare (noi moduri de a gândi, noi modele economice), pot fi identificate bune practici pentru a face procesul de inovație mai performant. De asemenea, organizarea întreprinderii poate fi structurată pentru a favoriza apariția inovației și a o gestiona.

„Pare dificil să se standardizeze un proces de inovație, care prin definiție, nu are un caracter rigid”, declară Emmanuel Dejean, director în domeniul dezvoltării la grupul Alma Consulting, grup de consultanță operațională în domeniul cercetării economiilor pentru întreprinderi. „Trebuie să definim în primul rând inovația.

Este ceea ce a realizat GIS. Grupul a definit inovația astfel: „un proces care constă în realizarea unui produs, procedeu sau furnizarea unui serviciu nou sau îmbunătățit, care poate răspunde la așteptări implicite sau explicite ale beneficiarilor și poate genera valoare economică, de mediu sau socială pentru creator (inovator), întreprindere sau utilizator (client)”. Inovația este legată de capitalul nematerial al întreprinderii. Ea constituie valoarea sa tehnologică”. Considerând că există deja „foarte multe bune practici care funcționează bine în întreprinderi”, Emmanuel Dejean subliniază că este util să se dispună de bune practici cu privire la un proces de inovație, marile etape ale realizării sale, organizarea întreprinderilor și integrarea strategiilor calității, proprietății intelectuale, etc. Fără a uita că „tot ceea ce înseamnă metodă de evaluare a proiectului, în vederea obținerii de fonduri, este esențială. Cum sunt evaluate proiectele întreprinderilor de către agențiile de finanțare ? Pe ce criterii ? Cum trebuie ele prezentate ? Clarificarea acestor aspecte înseamnă o pierdere mai mică de energie și de bani”, precizează el.

Subiectele care trebuie tratate cu prioritate la nivel european ar fi, deci: terminologia, managementul inovației (managementul creativității, supravegherea tehnico-economică, organizarea managementului proprietății intelectuale, instrumentele de autoevaluare) și managementul unui proiect de inovare (format din metode și

instrumente ale managementului proiectului, de către întreprindere, în funcție de diferitele etape ale proiectului – fezabilitate, dezvoltare, lansare).

Tablou de bord în domeniul inovației: Uniunea Europeană progresează

Bazat pe date anterioare crizei financiare, cel de-al optulea tablou de bord european al inovației relevă faptul că Uniunea Europeană a realizat progrese importante în 2009. Statele europene și-au îmbunătățit performanțele, în ritmuri diferite: cu rezultate mult superioare mediei comunitare, figurează: Germania, Danemarca, Finlanda, Marea Britanie, Suedia, Elveția – „campioane” în domeniul inovației. Urmează, apoi, cu performanțe superioare față de medie: Austria, Belgia, Franța, Irlanda, Luxemburg și Olanda. Cu rezultate sub medie, menționăm: Cipru, Spania, Estonia, Grecia, Islanda, Italia, Norvegia, Portugalia, Republica Cehă și Slovenia, state care au inovat în mod moderat. În partea de jos a tabloului apar: Bulgaria, Croația, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, România, Slovacia și Turcia.

Menționăm faptul că Bulgaria, Turcia și România au făcut progrese importante și că „încearcă să recupereze timpul pierdut”. În plan comunitar, situația s-a îmbunătățit în termeni absoluți în raport cu 2002 și în termeni relativi în raport cu Statele Unite și Japonia. Uniunea Europeană deține o poziție bună comparativ cu economiile statelor emergente. Resursele umane în domeniul inovației, ca accesul la rețele de bandă largă și disponibilitatea de capital-risc, au progresat. Puncte mai slabe se înregistrează, totuși, în domeniul investiției industriale (cercetare și dezvoltare, informatică). În plus, cheltuielile făcute de întreprinderi pentru scopuri de instruire, proiectare, comercializare și echipamente noi s-au redus. Comisia pledează pentru acordarea unui sprijin mai mare de către autoritățile publice firmelor care inovează.

Cuvântul specialistului

SYLVIE COGNEAU

Responsabilă a Serviciului Dezvoltare a Inovării, la Direcția de Dezvoltare și Strategie a Grupului Oséo

„Formularea clară a noțiunilor, evaluarea fezabilității unui proiect...”

Am participat la grupul ad-hoc înființat pentru a exprima poziția franceză în cadrul WG 201, grup de lucru european inițiat și coordonat de Spania cu privire la standardizarea managementului inovației. Două reuniuni – una în Portugalia, alta în Marea Britanie, au permis să se îmbunătățească și să se finalizeze propunerile spaniole pentru a prezenta *planul de afaceri* Biroului tehnic al Comitetului European de Standardizare (CEN). Obiectiv: stabilirea unui program de lucru. Zece teme au fost selectate. Ele se referă la terminologie, la sistemele de management al inovației, la managementul proiectelor inovatoare, la instrumentele de autoevaluare, la supraveghere tehnologică, managementul creativității și al proprietății intelectuale, transferul tehnologiilor, etc.

Agenția Națională de Valorificare a Cercetării (ANVAR) elaborase o metodă de management al proiectelor inovatoare care a servit directorilor de întreprinderi. Pe baza acestui ghid de avansare a unui proiect inovator, Oséo a realizat un software destinat procesului de învățământ asistat de calculator. Franța ar putea propune această metodologie de management de proiect inovator, orientată către întreprinderile mici și mijlocii, pentru a o transforma în ghid de bune practici. Care va fi statutul acestor documente de referință ? Cu ocazia întrunirilor grupului de lucru WG 201, pozițiile statelor au fost diferite. În principiu, toate sunt de acord că noțiunile trebuie formulate clar, că trebuie evaluată fezabilitatea unui proiect, trebuie reunite mijloacele pentru dezvoltarea și asigurarea succesului pe piață. În domeniul managementului inovației, Franța nu vrea nici standarde, nici certificare, nici documente obligatorii, indiferent de cadru, care ar deveni condiții prealabile pentru obținerea unui ajutor financiar, de exemplu. Este vorba mai degrabă de protejarea libertății întreprinderilor mici și mijlocii, oferindu-le documente la care se pot referi pentru a progresa și a reuși în domeniul inovării.

Traducere: Maria Bratu, din: Enjeux, nr. 302, martie 2010

Evaluarea conformității. Generația următoare

L'ÉVALUATION DE LA CONFORMITÉ. LA PROCHAINE GÉNÉRATION

SEAN MACCURTAIN, director al Comitetului ISO pentru Evaluarea Conformității (CASCO)

Dans l'actuelle économie internationale, l'évaluation de la conformité devient toujours plus importante, en tant que modalité de fournir la confiance dans les produits et les services. Les gouvernements sont intéressés eux aussi à assurer la santé et la sécurité de leurs citoyens, donc à la conformité aux normes traitant ces problèmes. C'est pourquoi CASCO vient d'adopter une série de résolutions destinées à améliorer l'efficacité de ses processus politiques et à mieux utiliser les ressources disponibles de ses membres. Le jeu d'instruments d'ISO/CASCO comprend 26 normes, ainsi que des lignes directrices traitant toutes les activités impliquées dans l'évaluation de la conformité

Mots clés: évaluation de la conformité, produits, services, surveillance du marché, management de la conformité, management des connaissances, normes internationales

Vremurile se schimbă. Întrucât tehnologia evoluează și lumea capătă un caracter tot mai global, ISO se adaptează continuu, pentru a răspunde în mod optim la provocările actuale și a se afla în fruntea noilor realizări. În acest spirit, în noiembrie 2007, Comitetul ISO pentru Evaluarea Conformității – CASCO – a adoptat o serie de rezoluții menite a îmbunătăți eficiența proceselor sale politice și a utiliza mai bine resursele disponibile ale membrilor săi.

Furnizarea încrederii

În actuala economie globală, evaluarea conformității devine tot mai importantă, ca o modalitate de a furniza încredere în produse și servicii. Guvernele sunt interesate și ele de sănătatea și securitatea cetățenilor lor și, deci, de conformitatea cu standardele care tratează aceste probleme. De aceea, CASCO va continua :

- să studieze problemele de evaluare a conformității și să elaboreze politici;
- să comercializeze setul de instrumente al CASCO (setul de cerințe pentru evaluarea conformității) și interacțiunea cu părțile interesate;
- să asigure o abordare consecventă și armonizată a evaluării conformității de către toate comitetele tehnice ale ISO;
- să dezvolte și să mențină setul de instrumente al CASCO;
- să furnizeze un istoric al deciziilor de evaluare a conformității pentru organizație.

CASCO a fost alcătuit anterior din patru grupuri:

- grupul pentru politica președintelui (GPP);
- grupul de interfață cu organismul de reglementare (GIOR);

- grupul pentru feedback din partea pieței (GFP);
- grupul pentru promovarea evaluării conformității și grupul de sprijin (GPECGS).

Întrucât tot mai multe standarde cu o componentă de evaluare a conformității au fost elaborate de comitetele tehnice, participarea a devenit tot mai dificilă și necesită tot mai mult timp. Pentru a trata această problemă, a devenit evident că trebuia să modificăm structura grupurilor pentru politica CASCO.

Supravegherea pieței „întră în scenă”

GPP este alcătuit din secretarii grupurilor de lucru ale CASCO, reprezentanți din partea organizațiilor care întrețin legături cu CASCO și un număr fix de membri participanți (P) ai CASCO. Principalul său scop este de a elabora și revizui politicile globale referitoare la conducerea globală și la evaluarea conformității, precum și la supravegherea coordonării activității CASCO.

În urma adunării plenare, s-a hotărât ca GPP să rămână neschimbat din punct de vedere al termenilor de referință și al criteriilor membrilor. Totuși, au fost identificate noi activități pe care GPP să le dezvolte în anii următori. Prima dintre acestea este supravegherea pieței. Acum GPP trebuie să elaboreze o poziție referitoare la modul în care setul de instrumente al CASCO ar putea sprijini supravegherea pieței și să contureze direcția realizărilor viitoare.

Interpretare armonizată

Atât Organizația Mondială a Comerțului, cât și organismele regionale de reglementare au indicat de mai multe ori importanța armonizării. Rolul standardelor internaționale în acest context este deosebit de important. De aici derivă responsabilitatea furnizării unui mecanism pentru interpretarea lor armonizată. Aceasta înseamnă a se asigura că în întreaga lume, interpretările incluse în standarde sunt înțelese în același mod.

Când o cerință din standard riscă să fie interpretată în mai multe feluri din cauza diferențelor

locale, este necesară o interpretare. Prin aceasta înțelegem un document care elucidează interpretarea unei cerințe pentru a armoniza la nivel global aplicarea standardului.

De aceea s-a căzut de acord să se stabilească un proces în cadrul căruia GPP să trateze această problemă, care trebuie perfecționată în următoarele luni. În lunii mari, odată ce o interpretare este trimisă la CASCO, un subgrup GPP se va ocupa de ea. Principalii factori care vor trebui tratați se referă la detaliile incluse în interpretări și în furnizarea lor oportună. ISO/TC 176, *Managementul calității și asigurarea calității*, și Comisia Electrotehnică Internațională posedă deja experiență în acest sens.

Întrebările referitoare la interpretarea unui standard sau a unui ghid CASCO vor fi trimise Comitetului Național-Oglindă (CNO) în statul care a formulat întrebarea. Dacă CNO este de acord cu faptul că o asemenea interpretare nu este națională, ci reprezintă o problemă globală, întrebarea poate fi trimisă la CASCO. Toate interpretările vor deveni disponibile publicului prin intermediul Web site-ului ISO. Procesul va continua să fie actualizat cu lecții învățate din experiență, pentru a asigura că putem îndeplini în mod optim cele două criterii de detaliu și răspuns oportun.

În plus, vor fi identificate grupuri de experți care răspund de menținerea fiecărui standard în cadrul setului de instrumente al CASCO.

Sprijinirea organizațiilor în domeniul managementului conformității

Întrucât organizațiilor li se cere să fie conforme cu cerințele a tot mai multe standarde – management, mediu, securitate, siguranță etc – este posibil ca acestora să li se pară dificil să gestioneze numeroase programe de conformitate într-un mod eficient și oportun. De aceea, cea de-a doua temă de lucru majoră pentru GPP este managementul conformității, care include sprijinirea organizațiilor să demonstreze conformitatea cu standardele pentru sisteme de management ale ISO. Prin intermediul GPP-urilor, CASCO va studia propunerea supusă COPOLCO.

„Evaluarea conformității devine tot mai importantă, ca mijloc de a furniza încredere în produse și servicii”

Date deosebit de valoroase pentru politica CASCO sunt furnizate prin implicarea părților interesate și participarea organizațiilor de legătură cu comitetul. Aceste legături reprezintă punctele de vedere ale părților interesate. CASCO întreține legături cu peste zece organizații care reprezintă: industria, laboratoarele și organismele de certificare și de inspecție.

„GASFOR va asigura că timpul alocat de membrii pentru participare este utilizat în mod eficient”

Grupul GASFOR răspunde de consilierea CASCO cu privire la modul în care să sporească și să dezvolte relațiile cu organismele de reglementare și sectoarele internaționale. Au fost identificate numeroase sectoare și domenii pentru acest grup, iar Secretariatul CASCO urmărește această activitate.

Deși GIOR și GFP își vor înceta funcționarea, activitățile lor importante vor continua prin intermediul grupului GASFOR. CASCO mulțumește președinților și membrilor anteriori pentru activitatea depusă și pentru angajamentul lor.

Sporirea eficienței

Funcțiile GIOR și ale GFP au fost combinate într-un singur grup denumit Grupul de alianță strategică și de feedback din partea organismelor de reglementare (GASFOR). Pentru a spori eficiența, activitățile acestor două grupuri au fuzionat într-una singură. Acest acord va asigura că timpul alocat de membrii acestor două grupuri este utilizat în mod eficient. De asemenea, este vital să se furnizeze un mijloc de interacțiune continuă cu domeniul industriei și al organismelor de reglementare la nivel internațional. CASCO va reține criteriile de calitate ale membrilor pentru grupuri. Totuși, reprezentanții din domeniul industriei și al reglementării sunt invitați să se alăture grupului GASFOR ca membri „invitați” pentru a le permite să participe la discuții și să-și împărtășească opiniile. Membrii invitați nu vor putea vota, dar vor putea participa la discuții.

GASFOR se va concentra asupra comercializării avantajelor setului de instrumente al CASCO pentru toți elaboratorii de standarde. Grupul GASFOR va permite și identificarea viitoarelor tendințe în domeniul evaluării conformității. CASCO își va continua politica de a nu încuraja elaborarea de standarde de evaluare a conformității specifice sectorului, care nu sunt necesare. Totuși, acolo unde este o necesitate asupra căreia s-a căzut de acord, pentru un asemenea document, CASCO va acorda tot sprijinul său în acest sens. Aceasta va asigura că toate documentele referitoare la evaluarea conformității sunt consecvente și diferă numai acele aspecte care sunt specifice sectorului. De fapt, este politica CASCO ca toate documentele de evaluare a conformității să poată fi utilizate de toate sectoarele ca documente-nucleu care stabilesc principalele cerințe. Cerințe suplimentare pot fi adăugate de fiecare sector pe baza necesităților lor unice.

Identificare oportună

Fostul grup GPECGS își va concentra activitățile într-o funcție care asigură interfața tehnică – grupul de interfață (GIT). Acesta răspunde de legătura dintre CASCO și celelalte comitete tehnice din cadrul ISO. Acest lucru este deosebit de important și tot mai multe comitete tehnice recunosc valoarea activităților armonizate de evaluare a conformității.

GIT este alcătuit dintr-un număr-nucleu de membri și se va baza pe disponibilitatea experților în domenii variate. GIT tratează o problemă în curs de rezolvare: identificarea problemelor de evaluare a conformității în standarde, acordând CASCO suficient timp pentru rezolvarea lor și asigurarea coerenței. Au fost identificate o serie de strategii care vor sprijini această identificare din timp și GIT vor supraveghea implementarea și eficiența lor.

Asemenea strategii includ o listă de verificare pentru evaluarea conformității într-o nouă propunere de temă de lucru, redactarea unui dicționar de evaluare a conformității, precum și o căutare electronică, care va fi actualizată lunar. Se speră că toate acestea vor face GIT mai eficient.

Istoria managementului cunoștințelor CASCO

Printre rezoluțiile adoptate, se numără crearea unui nou subgrup al GPP, denumit Grupul de management al cunoștințelor (GMC). Acest grup interacționează cu GPP. GPP raportează

apoi cu privire la activitățile GMC la adunarea plenară a CASCO. Principala sa funcție este să documenteze motivele deciziilor anterioare ale CASCO. Aceasta va permite CASCO să posede o istorie documentată și clară cu privire la politicile sale.

Schimbările și adaptările descrise mai sus pot fi considerate cel mai bine ca modificări, nu ca alterări ale structurii și funcționării CASCO. Scopul lor este să trateze schimbările moderne și să îmbunătățească eficiența activității CASCO în actualul context global mondial, în care evaluarea conformității joacă un rol tot mai important. CASCO a inițiat schimbări în 2008.

Instrumente pentru toate ramurile activităților de evaluare a conformității

Totul în unu

Setul de instrumente al ISO/CASCO cuprinde 26 de standarde și ghiduri care tratează toate activitățile implicate în evaluarea conformității. Pentru a sprijini organizațiile să le identifice și să le implementeze, ISO elaborează o serie de trei pachete de CD-uri ISO/CEI care conțin toate standardele și ghidurile relevante pentru principala ramură a activității de evaluare a conformității.

Primul dintre acestea, care compilează colecția completă curentă a standardelor și ghidurilor ISO/CEI de evaluare a conformității pentru uzul organismelor de certificare și inspecție, este deja disponibil, cu titlul *Pachetul ISO/CEI pentru evaluarea conformității – organismele de certificare și inspecție*. CD-ul conține 14 standarde și ghiduri, inclusiv pe cele necesare pentru certificarea diferitelor sisteme de management.

Pachetele ISO/CEI pentru organismele de acreditare, laboratoare și/sau organismele de inspecție se află la ora actuală în curs de realizare.

Pachetul ISO/CEI Evaluarea conformității. Organismele de certificare și inspecție poate fi achiziționat de la organismele membre ale ISO – în cazul României, de la Asociația de Standardizare din România (ASRO), Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Publicația comună a ISO/CEI *Utilizarea și referirea la standardele ISO și CEI pentru reglementări tehnice* a fost elaborată pentru a transmite organismelor de reglementare avantajele utilizării și referirii la standardele ISO și CEI pentru reglementări și pentru a demonstra că acest demers poate sprijini buna practică de reglementare. Această publicație include sfaturi practice pentru organismele de reglementare. Aceste sfaturi se referă la modalitatea de utilizare a standardelor internaționale, în scopul îndeplinirii obiectivelor lor.

Documentul poate fi achiziționat de la ASRO, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu, din: *ISO Focus+*, vol. 1, nr. 3, martie 2010, revista Organizației Internaționale de Standardizare, fiind reprodus cu permisiunea Secretariatului Central al ISO (www.iso.org). Editor: gasirowski@iso.org. Un abonament anual costă 158 franci elvețieni. Abonamente: sales@iso.org

Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Domeniul Muncii

JOURNÉE MONDIALE DE LA SÉCURITÉ ET DE LA SANTÉ AU TRAVAIL

Adina Hațegan, expert imagine, ASRO

Des travailleurs, des employeurs, des gouvernements et des ministères de la santé et de la sécurité, en collaboration avec l'Organisation Internationale du Travail (OIT), célèbrent partout dans le monde cette journée avec l'objectif commun de promouvoir la culture de la

rea în aplicare a standardelor ISO și acest lucru este evidențiat de către OIM, organizație implicată în activitatea de standardizare.

Aplicarea standardelor va conduce la creșterea siguranței și la promovarea sănătății la locul de muncă. În plus, față de protecția lucrătorilor, standardele oferă linii directe pentru angajatori în relația cu reglementările și legislația.

Activitatea comitetelor tehnice care elaborează standarde în acest domeniu este deosebit de importantă pentru susținerea preocupărilor Zilei Mondiale pentru Securitate și Sănătate în Domeniul Muncii.

La nivel internațional, unul dintre cele mai importante comitete tehnice, ISO/TC 94, *Siguranța persoanei, îmbrăcăminte și echipamente de protecție*, elaborează standarde care, atunci când sunt puse în aplicare, garantează respectarea nivelului de protecție de care au nevoie angajații și oferă consultanță pentru manageri și autoritățile de reglementare.

Correspondentul național al ISO/TC 94 este CT 227 – *Mijloace individuale de protecție*, care are ca domeniu de activitate standardizarea în domeniul mijloacelor individuale de protecție pentru cap, trunchi, mână, picior, aparate de respirat, veste de protecție și echipamente individuale ajutătoare de protecție.

Pe lângă aceste domenii, standardele elaborate vizează și o serie de alte aspecte relaționate, precum: calitatea aerului, substanțele periculoase din aer, indiferent dacă apar în mod natural sau sunt eliberate prin procese industriale, măsurarea concentrației de poluanți atmosferici la locul de muncă, simboluri și semne de avertisment, de identificare pentru siguranță, echipamente de lucru, zgomot, vibrații mecanice, monitorizarea mașinilor și a utilajelor la locul de muncă.

Standardele elaborate la nivel internațional și european, și adoptate de către Asociația de Standardizare din România, și care vizează teme variate precum: echipamentele de protecție și siguranță, panourile de securitate și ergonomie, sprijină obiectivele Zilei Mondiale pentru Securitate și Sănătate în Domeniul Muncii, o inițiativă a Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

Conform statisticilor OIM, la fiecare 15 secunde, un lucrător moare în urma unui accident de muncă sau o unei boli profesionale, iar 160 de lucrători au un accident la locul de muncă.

Multe accidente pot fi prevenite prin pune-

În România, există numeroase cerințe legale referitoare la sănătatea și la securitatea ocupațională, care se aplică potențialelor efecte vătămătoare care pot apărea ca urmare a activităților desfășurate.

Este esențial pentru o organizație să țină seama de aceste cerințe legale atunci când instituie, implementează și menține un sistem de management OH&S – și în mod deosebit, atunci când identifică pericole, evaluează riscuri și stabilește controale.

ASRO a adoptat documentul OHSAS 18001:2007 ca standard român – SR OHSAS 18001:2008, *Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale. Cerințe*. Standardul SR OHSAS 18001:2008 înlocuiește documentul OHSAS 18001:2004 și este în acest moment cel mai recunoscut document de referință care ajută organizațiile să își controleze riscurile de sănătate și securitate în muncă, urmărind pe termen lung îmbunătățirea continuă a performanțelor.

Acest standard, împreună cu SR OHSAS 18002, *Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale. Linii directoare pentru implementarea OHSAS 18001*, au fost elaborate ca răspuns la cererea clienților cu privire la un standard recunoscut al sistemului de management al sănătății și securității ocupaționale, față de care pot să fie evaluate și certificate sistemele lor de management.

Asociația de Standardizare din România vă pune la dispoziție standardele adoptate până în prezent **din domeniul securității și sănătății muncii, iar Editura ASRO vă oferă GHIDUL PENTRU IMPLEMENTAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT AL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE - Ediția a II-a, revizuită și îmbunătățită.**

Pentru comenzi, contactați Serviciul Vânzări-Abonamente,

tel : 021- 316.77.25, fax :021- 317.25.14/ 021- 312.94.88

e-mail : vanzari@asro.ro

Salutăm, cu această ocazie, și inițiativa Asociației de Securitate și Sănătate în Muncă de a se implica mult mai activ în activitatea de standardizare națională și ne bucură faptul că au devenit de curând membri ASRO.

Simboluri referitoare la dispozitivele medicale

NOUVELLE NORME ISO POUR UNE UTILISATION SÛRE DES SYMBOLES SUR LES DISPOSITIFS MÉDICAUX

Avec la mondialisation du commerce, les informations essentielles à une utilisation adéquate et sûre des dispositifs médicaux sont fréquemment véhiculées à l'aide de symboles. Une nouvelle norme ISO propose une méthodologie pour la mise en place et la présentation des symboles relatifs aux dispositifs médicaux de sorte qu'ils puissent être compris indépendamment de toute langue

Mots clés: dispositifs médicaux, symboles, méthodologie, norme internationale ISO

Odată cu mondializarea comerțului, informațiile esențiale pentru o utilizare adecvată și sigură a dispozitivelor medicale sunt frecvent vehiculate cu ajutorul simbolurilor. Un nou standard ISO propune o metodologie pentru realizarea și prezentarea unor simboluri referitoare la dispozitivele medicale, astfel încât acestea să poată fi înțelese, indiferent de limbă.

Standardul ISO 15223-2:2010, *Dispozitive medicale. Simboluri care se utilizează cu etichete, etichetarea și informațiile furnizate în legătură cu dispozitivele medicale. Partea 2: Realizarea, selecția și validarea simbolurilor*, indică metode pentru validarea simbolurilor propuse a fi incluse în standardul ISO 15223-1, *Dispozitive medicale. Simboluri care se utilizează cu etichete, etichetarea și informațiile furnizate în legătură cu dispozitivele medicale. Partea 1: Cerințe generale*.

Standardul poate fi utilizat și de către fabricanți și de organismele de reglementare pentru validarea simbolurilor care se utilizează în legătură cu dispozitivele medicale, în cazul în care simbolurile adaptate nu sunt standardizate.

Standardul ISO 15223-2:2010 a fost elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 210, *Managementul calității și aspecte generale corespunzătoare dispozitivelor medicale*, pentru a îmbunătăți calitatea simbolurilor care se utilizează la etichetare, când:

- se stabilește necesitatea unui simbol oarecare;
- se furnizează linii directe pentru aplicarea simbolurilor;
- se stabilește o metodologie de încercare pentru a asigura că simbolul propus este corespunzător și poate fi adoptat și utilizat.

Domnul Leighton Hansel, coordonator al grupului de lucru al ISO care a elaborat standardul, a declarat: „Utilizarea simbolurilor standardizate, aprobate prin consens internațional, evită confuzia făcută de utilizatori în prezența unei etichetări în mai multe limbi. S-a considerat necesar să se dispună de o metodologie sistematică pentru realizarea și prezentarea simbolurilor și s-a propus includerea ei în standardul ISO 15223-1. Partea 2 a fost elaborată pentru a răspunde acestei necesități și a prevede procese detaliate pentru a reduce riscul unei eventuale interpretări defectuoase a simbolurilor”.

Standardul tratează următoarele aspecte:

- principii de identificare și de realizare a noilor simboluri;
- procese de alegere și de validare a unui simbol înainte de includerea sa în standardul ISO 15223-1;
- clasificarea riscurilor;
- realizarea unui concept;

- evaluare;
- criteriile de acceptare.

Standardul ISO 15223-2:2010, *Dispozitive medicale. Simboluri care se utilizează cu etichete, etichetarea și informațiile furnizate în legătură cu dispozitivele medicale. Partea 2: Realizarea, selecția și validarea simbolurilor*, a fost elaborat de grupul de lucru GT 3, *Simboluri și nomenclator pentru dispozitive medicale*, al comitetului tehnic ISO/TC 210, *Managementul calității și aspecte generale corespunzătoare dispozitivelor medicale*.

Documentul poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1308/2010

„Utilizarea simbolurilor standardizate, aprobate prin consens internațional, evită confuzia făcută de utilizatori în prezența unei etichetări în mai multe limbi. S-a considerat necesar să se dispună de o metodologie sistematică pentru realizarea și prezentarea simbolurilor și s-a propus includerea ei în standardul ISO 15223-1. Partea 2 a fost elaborată pentru a răspunde acestei necesități și a prevede procese detaliate pentru a reduce riscul unei eventuale interpretări defectuoase a simbolurilor”.

Ce așteptăm de la standardul ISO 9001, aplicat la lanțurile de aprovizionare?

QU'ATTENDRE D'ISO 9001 DANS LES CHAÎNES D'APPROVISIONNEMENT ?

Que peuvent raisonnablement attendre les acheteurs de fournisseurs qui font de leur certification ISO 9001 un argument de vente pour leurs produits ou services ? L'ISO répond à cette question et à d'autres dans une rubrique d'ISO Online qui vient d'être mise à jour sous l'intitulé *Qu'attendre d'ISO 9001 dans les chaînes d'approvisionnement?*

Mots clés: chaînes d'approvisionnement, acheteurs, fournisseurs, norme ISO 9001, rubrique ISO online

Ce pot aștepta cumpărătorii de la furnizorii care fac din certificarea lor în conformitate cu cerințele standardului ISO 9001, un argument în favoarea produselor sau serviciilor lor ? ISO răspunde la această întrebare și la altele în cadrul rubricii sale online, care a fost actualizată de curând și care se intitulează: *Ce așteptăm de la standardul ISO 9001, aplicat la lanțurile de aprovizionare?*

Destinat în mod deosebit directorilor de achiziții ai întreprinderilor comerciale și responsabililor cu achizițiile în domeniul public, informațiile acestei rubrici vor interesa, de asemenea, organismele care reprezintă interesele consumatorilor, precum și pe consumatori înșiși.

Aplicat în organizațiile din 176 de state, standardul ISO 9001 a devenit referința mondială pentru sistemele de management al calității (SMC). Standardul servește drept cadru pentru a atesta capacitatea unui furnizor de a satisface cerințele referitoare la calitate. Certificarea în conformitate cu standardul ISO 9001 constituie adesea o cerință pe care piața o impune furnizorilor pentru a-i autoriza să participe la lanțurile de aprovizionare sau să răspundă la cereri de ofertă pentru contracte de aprovizionare. Certificarea este, de asemenea, larg utilizată de către întreprinderi ca argument comercial pentru a vinde bunuri și servicii consumatorilor.

Actualizarea acestei rubrici online este, deci, binevenită. Ea oferă răspunsuri concrete la întrebări des întâlnite:

- se înseamnă „conformitatea cu standardul ISO 9001” ?
- cum vă ajută ISO 9001 să alegeți un furnizor ?
- cum pot fi siguri cumpărătorii că produsele achiziționate vor răspunde efectiv cerințelor lor?
- cum puteți avea încredere că furnizorul dvs. îndeplinește cerințele standardului ISO 9001?
- pot declara furnizorii că bunurile sau serviciile lor sunt conforme cu cerințele standardului ISO 9001 ?
- ce poate face un client când se confruntă cu o problemă?

Răspunsurile la aceste întrebări oferă o vedere de ansamblu a conținutului ISO 9001, explicând succint ce trebuie să știm în legătură cu standardul, cu sistemele de management al calității și cu formulele posibile pentru atestarea conformității cu standardul ISO 9001.

Rubrica online a fost actualizată de domnul Nigel H. Croft, președinte fondator al Grupului consultativ al ISO 9000, căruia i se va datorează versiunea originală a textului. Domnul Croft a fost numit de curând președinte al subcomitetului SC 2, care are sarcina de a elabora standardele ISO 9001 și ISO 9004, ale comitetului tehnic ISO/TC 176, *Managementul calității și asigurarea calității*.

Domnul Croft a afirmat: „Această rubrică oferă cumpărătorilor informațiile necesare pentru a se asigura că standardul ISO 9001 este utilizat la întreaga sa capacitate la lanțul de aprovizionare între întreprinderi”.

Rubrica *Ce așteptăm de la standardul ISO 9001, aplicat la lanțurile de aprovizionare?* este disponibilă numai online, sub formă de document electronic. Rubrica poate fi accesată liber la secțiunea Standardele de management, al Web site-ului ISO.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1307/2010

ISO și CEI extind managementul securității informației

L'ISO ET LA CEI ÉTOFFENT LA GESTION DE LA SÉCURITÉ DE L'INFORMATION

La panoplie des normes ISO/CEI relatives à la sécurité de l'information s'est enrichie de lignes directrices pour faciliter la mise en oeuvre d'ISO/CEI 27001:2005

Mots clés: technologies de l'information, sécurité, lignes directrices ISO/CEI

Colecția de standarde ISO/CEI referitoare la securitatea informației s-a îmbogățit cu noi linii directoare pentru facilitarea implementării ISO/CEI 27001:2005. Standardul ISO/CEI 27003:2010, *Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Linii directoare pentru implementarea sistemului de management al securității informației*, furnizează recomandări tuturor organizațiilor preocupate de problemele de securitate a informației, indiferent de dimensiunea acestor organizații și de complexitatea riscurilor.

Pentru clienți și furnizori, realizarea unui sistem de management al securității informației (SMSI) bine proiectat, în organizațiile cu care ei întrețin relații de afaceri, este semnul că securitatea informației este luată în serios și că sunt prevăzute tehnici de vârf pentru a lupta contra amenințărilor și a problemelor legate de securitatea informației.

Edward Humphreys, coordonator al grupului de lucru care a elaborat standardul, a declarat: „Utilizând standardul ISO/CEI 27003:2010, organizația va fi în măsură să desfășoare un proces de management al securității informației, care va oferi părților interesate asigurarea că riscurile care amenință resursele lor de informare sunt măsurate și menținute constant în limitele de securitate acceptabile definite”.

Standardul ISO/CEI 27003:2010 se referă la procesul de specificare și de proiectare a SMSI, din faza inițială, la producția planurilor de execuție. Standardul oferă recomandări cu privire la modul de convingere a direcției și oferă conceptele cu privire la proiectarea și planificarea unui proiect de SMSI, pentru a asigura implementarea sa cu succes.

Destinat a fi utilizat împreună cu standardele ISO/CEI 27001:2005 și ISO/CEI 27002:2005, standardul ISO/CEI 27003:2010 nu modifică și nu limitează cerințele specificate în aceste două standarde.

Standardul ISO/CEI 27003:2010, *Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Linii directoare pentru implementarea sistemului de management al securității informației*, a fost elaborat de ISO/CEI JTC 1, *Tehnologia informației*, SC 27, *Tehnici de securitate a tehnologiilor informației* și poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă nr. 1302/2010

Măsurile de bază ale corpului uman

TOUT SAVOIR SUR LES MENSURATIONS – ISO COMPILÉ „LES MESURES DU CORPS HUMAIN” DANS LE MONDE ENTIER

Avec l'augmentation du niveau de vie, les dimensions du corps humain ont évolué dans de nombreux pays au cours des dernières décennies. Afin d'assurer que les vêtements, les espaces de travail, les moyens de transport, l'habitat et les activités de loisir correspondent aux mensurations actuelles des personnes, tout en leur garantissant confort et sécurité, l'ISO a publié un rapport recensant les données anthropométriques les plus à jour (mesures du corps humain à travers les différentes groupes de population)

Mots clés: corps humain, mensurations, données anthropométriques, rapport technique ISO

O dată cu creșterea nivelului de trai, dimensiunile corpului uman au evoluat în numeroase state, în cursul ultimelor decenii. Pentru a asigura că îmbrăcămintea, spațiile de lucru, mijloacele de transport și activitățile de petrecere a timpului liber corespund măsurilor actuale ale persoanelor, garantându-le, în același timp, confortul și securitatea, ISO a publicat un raport care cuprinde datele antropometrice actualizate (măsurile corpului uman la diferitele grupuri de populații).

ISO/TR 7250-2:2010, *Definiții ale măsurilor de bază ale corpului uman pentru proiectarea tehnologică. Partea 2: Rezumate statistice ale măsurilor corpului uman ale populațiilor ISO individuale*, este cea de-a doua parte a referințialului consacrat măsurilor corporale.

ISO/TR 7250-2 își propune să identifice variațiile fizice ale taliilor și formelor corpului uman din întreaga lume, pentru a oferi fabricanților o viziune realistă a diversității actuale a populațiilor și a le permite să optimizeze proiectarea tehnologică, în consecință.

Raportul tehnic ne indică, de exemplu, că statura și masa corporală medie ale unui subiect

american de sex masculin sunt, respectiv, de 1,76 metri (m) și de 80 kilograme (kg), în timp ce, pentru un thailandez, ele sunt, respectiv, de 1,67 m și 64 kg. De asemenea, o olandeză măsoară în medie 1,67 m și cântărește 72 kg, în timp ce o japoneză măsoară în medie 1,57 m și cântărește 51 kg.

Doamna Makiko Kouchi, șefă de proiect a ISO/TR 7250, a afirmat: „Nepotrivirea dimensională a produselor și a mediilor afectează sănătatea întrucât implică eforturi inutile. Cum ați suporta lipsa de confort a unui scaun prea strâmt sau neputința de a ajunge la rafturile situate prea sus, în supermarket-uri? Bunăstarea noastră depinde de armonia dintre mediu și talia, forma și capacitățile corpului nostru, prin aplicarea de principii ergonomice”.

ISO/TR 7250-2 furnizează date actualizate cu privire la măsurile corpului uman în funcție de țări. Raportul tehnic se interesează de persoanele care au vârsta de lucru, în cadrul „populațiilor ISO” (state ale căror institute naționale de standardizare sunt membre ale ISO). El prezintă statistici esențiale pentru

proiectarea ergonomică, mai ales masa corporală, statura, înălțimea la care se află ochiul, grosimea cutiei toracice și lățimea bazinului, ale subiecților aflați în picioare și

așezați. Măsurile de bază utilizate sunt descrise în mod detaliat în prima parte a referențialului, ISO/TR 7250-1:2008.

ISO/TR 7250-2 va constitui o referință pentru diversele standarde de produs ale ISO, în vederea îmbunătățirii în continuare a preciziei caracteristicilor ergonomice. Raportul tehnic va servi drept repertoriu pe țară al datelor antropometrice cele mai noi și va fi actualizat pe măsură ce noi statistici vor fi disponibile. Noile date actualmente repertoriate se referă la următoarele state: Germania, Austria, Statele Unite, Italia, Japonia, Kenya, Olanda, Republica Coreea și Thailanda.

„Elaborând ISO/TR 7250-2, am respectat principiul „echității”, continuă doamna Kouchi. Cea mai mare parte a timpului, produsele sunt proiectate pentru o producție de masă care nu ține seama de variația măsurilor umane. Acest raport tehnic va ajuta fabricanții să își adapteze mai bine produsele la consumatorii lor țintă, ținând seama de diversitatea de forme și talii corporale. Produsele vor respecta astfel necesitățile de ordin ergonomic ale diferitelor populații, fără a exclude nicio talie, oricât de mare sau de mică ar fi ea”, conchide doamna Kouchi.

Referențialul ISO/TR 7250 a fost elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 159, *Ergonomie*, subcomitetul SC 3, *Antropometrie și biomecanisme*.

ISO/TR 7250-2:2010, *Definiții ale măsurilor de bază ale corpului uman pentru proiectarea tehnologică. Partea 2: Rezumate statistice ale măsurilor corpului uman ale populațiilor ISO individuale*, poate fi achiziționat de la ASRO, Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1311/2010

Standardele internaționale din domeniul petrolului și gazelor naturale

LE SECTEUR DU PÉTROLE ET DU GAZ S'ENFLAMME POUR LES NORMES ISO

Les normes internationales ISO dans le secteur du pétrole et du gaz sont toujours plus adoptées par les organisations de normalisation régionales en Amérique du Sud, en Chine, dans les États du Golfe, en Europe, au Kazakhstan et en Russie. Les autorités réglementaires nationales les utilisent également de plus en plus comme références

Mots clés : secteur du pétrole, secteur du gaz, normes internationales, réglementation, brochure ISO

Stan­dar­dele internaționale ISO din do­meniu­lul pe­tro­lu­lul și ga­ze­lor na­tu­rale sunt adop­ta­te într-un număr tot mai mare de organizații de standardizare regionale sau naționale din America de Nord și America de Sud, China, statele din golf, Europa, Kazakhstan și Rusia. Autoritățile de reglementare naționale le utilizează, de asemenea, tot mai mult ca referințe.

Ediția din 2010 a buletinului de informare *OGP Standards Bulletin (Buletinul de Standardizare al OGP)* subliniază această stare de fapte. Acest buletin este publicat de Comitetul de Standardizare al Asociației Internaționale a Producătorilor de Gaze Naturale și Petrol (OGP), ai cărui membri, proveniți din 80 de state, produc peste jumătate din producția de petrol și aproximativ o treime din producția de gaze naturale a planetei.

OGP susține ferm standardele internaționale pentru industriile din domeniul petrolului și gazelor naturale. Organizația încurajează activ elaborarea și utilizarea standardelor internaționale ISO, precum și

pe cele ale organizației sale partener – Comisia Electrotehnică Internațională (CEI).

Cea mai mare parte a standardelor din acest domeniu sunt elaborate de comitetul tehnic ISO/TC 67, *Materiale, echipamente și structuri off shore pentru industria petrolieră, petrochimică și cea a gazului natural*, care grupează sute de experți provenind din 29 de state participante, la care se adaugă 30 de state cu statut de observatori. În 2009, 21 de standarde au fost elaborate sau revizuite de ISO/TC 67 și, până la sfârșitul lui 2010, 23 de standarde vor trebui publicate sau revizuite. La ora actuală, colecția de standarde a acestui comitet tehnic numără 145 de standarde, în afară de actualizări.

Pentru industrie, standardele internaționale sunt un bun mijloc de a reduce costurile și termenele de livrare; ele facilitează comerțul internațional, înlocuind numeroase standarde regionale și naționale, precum și specificațiile elaborate de întreprinderi individuale.

OGP Standards Bulletin menționează exemplul standardului ISO 21809, în trei părți, referitor la acoperiri exterioare pentru conducte, care, propunând o abordare coerentă și armonizată pentru o aplicare la nivel internațional, a înlocuit de curând numeroase specificații existente și a redus costurile și complexitatea operațiilor pentru domeniul petrolului și al gazelor naturale.

De asemenea, buletinul menționează exemplul Rusiei, care, în anul 2008, s-a bazat pe standardele ISO, pentru a elabora 11 standarde naționale.

Pentru autoritățile de reglementare, standardele internaționale furnizează o bază tehnică pentru reglementări și reprezintă un înalt nivel de securitate întrucât ele sunt actualizate

în mod constant, pentru a reflecta progresul tehnicii. Standardele joacă, deci, un rol determinant în definirea tehnică a gradelor de securitate stabilite de autoritățile de reglementare în domeniul instalațiilor petroliere și al gazelor naturale.

Potrivit ultimei ediții a OGP Standards Bulletin, comparând rezultatele unui studiu recent cu cele ale unui studiu european desfășurat în 1996, observăm „o creștere semnificativă” a referințelor făcute la standardele internaționale în reglementări, referințe care fac un salt spectaculos de la 16%, la 38% și „o scădere drastică” a referințelor făcute la standardele naționale, care trec de la 39%, la 14%.

OGP Standards Bulletin poate fi descărcat electronic în format PDF, plecând de la Web site-ul ISO, precum și de la cel al OGP. Vă puteți procura, de asemenea, o versiune imprimată, care cuprinde un grafic sub formă de afiș ce prezintă standardele ISO existente și cele viitoare în domeniul petrolului și al gazelor naturale, scriind domnului Alf Reidar Johansen, responsabil în domeniul standardizării la OGP, la adresa Alf.Reidar.Johansen@ogp.org.uk.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1313/2010

Simbolurile grafice ISO

LES SYMBOLES GRAPHIQUES ISO: UN JEU D'ENFANT

Il n'est pas nécessaire de connaître la langue ou de savoir lire pour comprendre le message: grâce aux symboles graphiques ISO harmonisés à l'échelon international, qui vous indiquent notamment où est située la sortie la plus proche en cas d'incendie ou que la baignade dans des eaux dangereuses est interdite, tout le monde peut comprendre les signaux de sécurité et les informations destinées au public

Mots clés: symboles graphiques ISO, brochure ISO

Nu este necesar să cunoști limba sau să știi să citești pentru a putea înțelege mesajul: grație simbolurilor grafice ale ISO, armonizate la nivel internațional, care vă indică unde se află ieșirea cea mai apropiată în caz de incendiu sau faptul că scăldatul în ape periculoase este interzis, toată lumea poate înțelege semnele de securitate și informațiile destinate publicului.

Pentru a face mai bine cunoscute aceste simboluri și pentru a învăța publicul să cunoască mesajele vehiculate cu ajutorul a diferite forme și culori, ISO a elaborat o serie de fișe cu caracter ludic, ușor de citit, cu titlul: *Limbajul internațional al simbolurilor grafice ISO – The international language of ISO graphical symbols*.

Prin intermediul diferitelor fișe, ne este înfățișată vacanța familiei Smith (tată, mamă, bunică și doi copii) într-o țară imaginară denumită Ambrosia. Ilustrată în culori vii, povestea se desfășoară pe o serie de fișe de format A 5, legate între ele printr-un nit.

Fiecare fișă reprezintă un episod din vacanța familiei și corespunde unui simbol grafic ISO. De-a lungul peripețiilor prin care trece familia Smith – între incendiul declarat în hotelul lor, și cursa la Spitalul de Urgență cu bunică – familia își dă seama cât de utile le sunt simbolurile grafice ISO în depășirea barierelor lingvistice.

Ultimele șapte fișe explică semnificația formelor, culorilor și simbolurilor utilizate pentru a comunica informații importante. Aflăm, de exemplu, că semnele referitoare la riscuri și fenomene periculoase care reprezintă o amenințare pentru sănătatea persoanelor sunt reprezentate printr-un triunghi galben, cu margini și simboluri negre.

Potrivit doamnei Dana Kissinger-Matray, secretară a Comitetului ISO pentru Politica Consumatorului (COPOLCO), „această broșură subliniază importanța simbolurilor grafice în comunicarea fără cuvinte. Oricare ar fi țara în care vă aflați, simbolurile grafice ISO vă indică repere importante de cunoscut, anumite caracteristici ale produselor și vă oferă informații cu privire la alte aspecte ale vieții cotidiene: amplasarea ascensoarelor pentru persoane aflate în fotolii rulante, zonele care trebuie evitate dacă purtați un pacemaker, accesul la anumite servicii practice (închirierea unui vehicul, rezervarea unei camere la un hotel)”.

Simbolurile grafice reprezentate pe fișe sunt extrase din standardul ISO 7001, *Simboluri grafice. Simboluri destinate informării publicului*, și din standardul ISO 7010, *Simboluri grafice. Culori de securitate și semnale de securitate. Semnale de securitate înregistrate*. Aceste standarde, precum și celelalte standarde pertinente, au fost elaborate sub responsabilitatea ISO/TC 145, *Simboluri grafice*.

Limbajul internațional al simbolurilor grafice ISO este un instrument de informare destinat publicului, care va fi foarte util profesioniștilor direct interesați de securitate și de serviciile destinate publicului.

Acest proiect este o inițiativă a ISO/COPOLCO. După cum explică doamna Dana Kissinger-Matray, „această broșură demonstrează amploarea activităților desfășurate de ISO în vederea protejării consumatorilor și a intereselor acestora. Sugestia a venit din partea experților ISO/COPOLCO de la Institutul Britanic de Standardizare (BSI), preocupați de a identifica un mod accesibil și ludic de a explica publicului valoarea simbolurilor grafice ale ISO”.

Broșura *Limbaajul internațional al simbolurilor grafice ISO* (publicată numai în engleză) poate fi achiziționată de la ASRO, Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1309

EDITURA STANDARDIZAREA VĂ PUNE LA DISPOZIȚIE LUCRAREA:

DESEN TEHNIC. DESENE TEHNICE ÎN CONSTRUCȚIA DE MAȘINI

Autori: ALEXANDRU GREABU ȘI JENI TOMA

Proiectarea și execuția, comercializarea diverselor produse nu ar putea avea loc dacă nu ar exista un mijloc de comunicare recunoscut de toți cei implicați în aceste activități. De aceea, convențiile utilizate în desenul tehnic sunt standardizate la nivel internațional, regional și național, furnizând limbajul comun de care este nevoie de la proiectarea până la comercializarea unui produs.

Acest lucru a determinat elaborarea a numeroase standarde internaționale specifice desenului tehnic și adoptarea acestora ca standarde române.

Lucrarea *Desen tehnic. Desene tehnice în construcția de mașini* are la bază standardele de desen tehnic în vigoare la această dată.

Publicația cuprinde trei capitole mari care au rolul:

- să familiarizeze cititorul cu standardizarea internațională, europeană și națională în domeniul desenului tehnic, furnizându-i informații privind standardele în vigoare sau cele care urmează să fie elaborate la nivel internațional sau să fie adoptate ca standarde române;
- să prezinte succint regulile de bază pentru desenul tehnic, cu exemple sugestive, astfel încât cititorul să aibă toate elementele necesare pentru a putea realiza sau înțelege un desen tehnic;
- să furnizeze o colecție cu extrase din standardele de desen tehnic care să completeze cunoștințele de bază prezentate în capitolul II, atunci când este necesară cunoașterea detaliilor sau a unor metode de reprezentare speciale; extrasele din standarde cuprind prima pagină (pentru a se vedea din ce document este extras textul) și toate paginile tehnice; pentru o mai ușoară utilizare au fost eliminate paginile care cuprindeau preambulul național, european sau internațional, cele cu bibliografia și cele cu componența comitetului tehnic.

Lucrarea se adresează tuturor celor implicați în învățământul tehnic, proiectare, execuție, construcție sau verificare, care sunt utilizatori implicați ai standardelor de desen.

Prețul lucrării este de 119 lei, cu TVA inclus. Ea poate fi achiziționată de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Securitatea înregistrărilor medicale sub formă electronică

NOUVELLES LIGNES DIRECTRICES ISO POUR LA SÉCURISATION DES DOSSIERS MÉDICAUX ÉLECTRONIQUES

La sécurisation des dossiers électroniques est l'objet que visent deux documents ISO qui viennent de paraître. Ces documents - une spécification technique (TS) énonçant les principes fondamentaux et un rapport technique (TR) - proposent des lignes directrices harmonisées au plan international pour archiver les informations relatives aux patients

Mots clés: technologies de l'information, dossiers de santé électroniques, sécurisation, lignes directrices ISO

Protejarea securității înregistrărilor medicale sub formă electronică reprezintă obiectivul celor două documente ale ISO care au fost de curând publicate. Aceste documente – o specificație tehnică (TS) care enunță principiile fundamentale și un raport tehnic (TR) – propun linii directoare armonizate pe plan internațional pentru arhivarea datelor referitoare la pacienți.

Ele țin seama de necesitățile unice ale domeniului sănătății, pentru care confidențialitatea și integritatea datelor au constituit întotdeauna probleme sensibile.

„Utilizarea tot mai intensă a tehnologiei informației în cadrul serviciilor de sănătate îmbunătățește calitatea serviciilor”, a declarat Pekka Ruotsalainen, șefă de proiect pentru cele două documente, „dar ea sporește, se asemenea, problemele de confidențialitate, integritate, acces și responsabilitate, legate de date”.

Întocmai ca și datele pe suport de hârtie, cele electronice se pot pierde; suporturi precum CD-urile pot fi distruse sau rătăcite, iar fișierele pot fi șterse în mod accidental. De asemenea, pe măsură ce tehnologia evoluează, citirea sau descifrarea informațiilor stocate pe suporturi sau pe formate devenite perimate (precum dischetele) se pot dovedi imposibile. În sfârșit, însușirea sau reproducerea ilicită a datelor fac parte, de asemenea, din riscurile care pot afecta înregistrările medicale ale pacienților.

Doamna Ruotsalainen consideră că: „Majoritatea statelor recurg de acum înainte la informatizarea datelor referitoare la pacienți. Standardele ISO oferă soluții pentru a asigura confidențialitatea și perenitatea acestor informații, indiferent de evoluția tehnologiei. Ca o consecință a mondializării, înregistrările medicale traversează frecvent frontierele naționale, fapt care accentuează urgența stabilirii de specificații mondiale în acest sens”.

Specificația tehnică ISO/TS 21547:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Principii*, enunță principiile fundamentale indispensabile pentru protecția pe termen lung a înregistrărilor în domeniul sănătății, indiferent de format. Arhivarea este concepută ca un proces holistic care cuprinde: managementul, păstrarea, divulgarea și distrugerea definitivă a înregistrărilor.

Linii directoare complementare referitoare la aplicarea ISO/TS 21547 sunt prevăzute în

raportul tehnic ISO/TR 21548:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Linii directoare*. Acest raport informativ furnizează, de asemenea, o metodă și instrumente practice pentru realizarea și managementul arhivelor electronice.

Cele două documente oferă împreună o soluție completă care permite luarea în calcul a unor necesități proprii domeniului sănătății: integritatea informațiilor electronice referitoare la sănătate – inclusiv, în ceea ce privește aspectele deontologice și juridice, protecția confidențialității și reglementarea privind accesul la informații și divulgarea lor.

De exemplu, spre deosebire de alte documente electronice, înregistrările pacienților trebuie să fie disponibile pe durata întregii lor vieți (să zicem, până la 100 de ani și chiar peste) în orice moment și în orice loc. Documentele ISO țin seama de caracterul dinamic al informațiilor referitoare la sănătate, destinate a fi modificate cu timpul, de caracterul lor confidențial și de cerințele ridicate referitoare la securitatea lor, în caz de transfer între organisme al serviciilor de acordare a îngrijirilor medicale.

În sfârșit, aceste documente iau în considerare noile inițiative din domeniul sănătății, în mod deosebit tendința tot mai accentuată de autodeterminare a pacienților și participarea lor la deciziile privind sănătatea și accesul la datele care îi privesc.

Cele două documente au fost elaborate de comitetul tehnic ISO/TC 215, *Informatică în domeniul sănătății*.

ISO/TS 21547:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Principii*, și ISO/TR 21548:2010, *Informatică în domeniul sănătății. Cerințe de securitate pentru arhivarea înregistrărilor electronice referitoare la sănătate. Linii directoare*, pot fi achiziționate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente (vanzari@asro.ro), str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: Maria Bratu – Comunicat de presă ISO nr. 1304/2010

Noutăți legislative apărute în luna aprilie 2010

NOUVEAUTÉS LÉGISLATIVES PARUES AU MOIS D'AVRIL 2010

Steluța Manolache - jurist, administrator bază date reglementări tehnice, ASRO

L'article présente dans la première partie les nouveautés législatives publiées dans le Journal Officiel de l'Union Européenne et dans la seconde partie celles publiées dans le Journal Officiel de la Roumanie au mois d'avril 2010, faisant référence aux normes.

Mot-clés: normes harmonisées, ascenseurs, compatibilité électromagnétique, bateaux de plaisance, compatibilité électromagnétique, alimentation des porcelets, sûreté de l'aviation, substances chimiques, particules polluantes, tracteurs agricoles ou forestiers, lampes fluorescentes, atmosphères explosibles, l'interopérabilité, système ferroviaire transeuropéen de grande vitesse, système ferroviaire transeuropéen conventionnel, chélate de manganèse, produits laitiers, sel de qualité alimentaire

Partea I - Legislație comunitară

1.1 Publicarea titlurilor și a referințelor standardelor armonizate cu unele dintre Directivele Noii Abordări – redăm titlurile comunicărilor Comisiei Europene, care conțin referința și titlul standardului armonizat, referința standardului înlocuit, precum și data încetării prezumției de conformitate a standardului înlocuit:

1.1.1 Rectificare la Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 95/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea legislativă a statelor membre referitoare la ascensoare, publicată în serie C 087 la data de 01.04.2010

1.1.2 Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 94/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 martie 1994 privind armonizarea legislativă a statelor membre referitoare la echipamentele și sistemele proiectoare destinate utilizării în atmosfere potențial explozive, publicată în serie C 097 la data de 16.04.2010

1.1.3 Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 96/48/CE a Consiliului din 23 iulie 1996 privind interoperabilitatea sistemului european de transport feroviar de mare viteză, publicată în serie C 097 la data de 16.04.2010

1.1.4 Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 2001/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 martie 2001 privind interoperabilitatea sistemului de transport feroviar convențional transeuropean, publicată în serie C 097 la data de 16.04.2010

1.1.5 Comunicarea Comisiei în cadrul implementării Directivei 94/25/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea legislativă și administrativă a statelor membre referitoare la ambarcațiunile de agrement, publicată în serie C 099 la data de 17.04.2010

1.1.6 Rectificare la Comunicarea Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Directivei 2004/108/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la compatibilitatea electromagnetică și de abrogare a Directivei 89/336/CEE, publicată în serie C 102 la data de 21.04.2010

1.2 Alte acte comunitare care conțin referiri la standarde

1.2.1 Regulamentul (UE) nr. 276/2010 al Comisiei Europene din 31 martie 2010

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește anexa XVII (diclorometan, uleiuri lampante și lichide de aprins focul pentru barbecue și compuși organostanici), publicat în serie L086 la data de 01.04.2010.

În Anexa Regulamentului se prevede că lămpile decorative cu ulei destinate publicului larg nu sunt introduse pe piață decât dacă sunt conforme standardului european privind lămpile decorative cu ulei (EN 14059, adoptat ca standard român cu indicativul SR EN 14059).

1.2.2 Directiva 2010/26/UE a Comisiei din 31 martie 2010 de modificare a Directivei 97/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la măsurile împotriva emisiei de poluanți gazoși și de particule poluante provenind de la motoarele cu ardere internă care urmează să fie instalate pe echipamentele mobile nerutiere, publicată în serie L086 la data de 01.04.2010. Actul face referire la cele două ediții ale standardului ISO 8178 – 4 din 2002 și 2007, precum și la ISO 8178 – 11:2006.

1.2.3 Directiva 2010/22/UE a Comisiei din 15 martie 2010 de modificare, în sensul adaptării la progresul tehnic, a Directivelor 80/720/CEE, 86/298/CEE, 86/415/CEE și 87/402/CEE ale Consiliului și a Directivelor 2000/25/CE și

2003/37/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului privind omologarea de tip a tractoarelor agricole sau forestiere, publicată în serie L 091 la data de 10.04.2010, face referire în preambul la folosirea pictogramelor în conformitate cu standardele ISO 3767-1:1996 și ISO 3767-2:1996 ca simboluri pentru comenzi.

1.2.4 Comunicarea Comisiei în cadrul aplicării Regulamentului (CE) nr. 245/2009 al Comisiei de implementare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile lămpilor fluorescente fără balast încorporat, lămpilor cu descărcare de intensitate ridicată, precum și balasturilor și corpurilor de iluminat compatibile cu aceste lămpi, și de abrogare a Directivei 2000/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în serie C 092 la data de 10.04.2010, conține indicarea titlurilor metodelor de măsură tranzitorii și a trimiterilor la acestea pentru punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 245/2009. Comunicarea menționează că se intenționează ca aceste metode tranzitorii să fie înlocuite în cele din urmă cu un standard sau cu standarde armonizate. Atunci când vor fi disponibile, trimiterea sau trimiterile la standardul sau standardele armonizate se vor publica în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, în conformitate cu articolele 9 și 10 din Directiva 2009/125/CE.

1.2.5 Regulamentul Nr. 333/2010 al Comisiei din 22 aprilie 2010 privind autorizarea unei noi utilizări a *Bacillus subtilis* C-3102 (DSM 15544) ca aditiv pentru hrana purceilor înțărcați (deținător al autorizației: Calpis Co. Ltd. Japan, reprezentat în Uniunea Europeană de Calpis Co. Ltd. Europe Representative Office), publicat în serie L 102 la data de 23.04.2010 prevede ca metodă de analiză: metoda dispersiei pe placă cu triptonă soia agar în toate matricele vizate (EN 15874:2009).

1.2.6 Regulamentul Nr. 350/2010 al Comisiei din 22 aprilie 2010 privind autorizarea chelatului de zinc al analogului hidroxilat al metioninei ca aditiv furajer în hrana tuturor speciilor de animale, publicat în serie L 104 la data de 23.04.2010, prevede ca metodă de analiză spectrometria de emisie atomică cu plasmă cuplată inductiv (ICP-AES) în conformitate cu standardul EN 15510:2007

1.2.7 Regulamentul Nr. 365/2010 al Comisiei din 28 aprilie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2073/2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare în ceea ce privește enterobacteriile din laptele pasteurizat și din alte produse lactate pasteurizate lichide și *Listeria monocytogenes* din sarea alimentară, publicat în serie L 107 la data de 29.04.2010, conține măsuri avizate de Comitetul permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală și nu au întâmpinat nicio opoziție din partea Parlamentului European sau a Consiliului. Actul comunitar face referiri la patru standarde: ISO 21528 – 1, ISO 21528 – 2, EN ISO 6579 și ISO/TS 22964, care sunt toate adoptate ca standarde române și pot fi procurate de la ASRO.

1.2.8 Acte comunitare fără referiri la standarde, dar deosebit de importante:

Regulamentul Nr. 357/2010 al Comisiei din 23 aprilie 2010 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 185/2010 din 4 martie 2010 de stabilire a măsurilor detaliate de implementare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației, publicat în serie L 105 la data de 27.04.2010, conține măsuri avizate de Comitetul pentru securitatea aviației civile, care au avut ca punct de plecare faptul că Regulamentul (UE) nr. 185/2010 nu conține proceduri de securitate pentru livrarea de lichide și pungi cu sigiliu. În scopul protejării intereselor aviației civile împotriva actelor de intervenție ilegală, care pun în pericol securitatea aviației civile, vor trebui menținute procedurile de securitate pentru livrarea de lichide, aerosoli, geluri și pungi cu sigiliu vândute în zona aeroportuară a UE. În consecință, a fost necesară includerea lor în Regulamentul (UE) nr. 185/2010.

Partea a II-a - Legislație națională

2.1 Ordinul comun Nr. 265/408 din 01/04/2010 al *Ministerului Sănătății și al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate* pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2010, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 207 din 01/04/2010 conține prevederi referitoare la implementarea sistemului de management al calității, în conformitate cu SR EN ISO 9001:2001. Actul stabilește că documentele pe baza cărora se încheie contractul de furnizare de servicii medicale în asistența medicală de specialitate din ambulatoriu pentru specialitățile paraclinice includ certificatul de acreditare în conformitate cu standardul SR EN ISO/CEI 17025/SR EN ISO/CEI 15189, însoțit de anexa care cuprinde lista analizelor medicale de laborator pentru care laboratorul este acreditat, precum și certificatul de acreditare în conformitate cu standardul SR EN ISO 9001/2001.

2.2 Ordinul Nr.1266 din 13/04/2010 al *Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului* pentru aprobarea Listei cuprinzând indicativele de referință ale standardelor române care transpun standarde europene armonizate din domeniul produselor pentru construcții, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 258 din 21/04/2010, a fost emis în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 622/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piață a produselor pentru construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 20 iulie 2007. Lista cuprinde indicativele de referință ale standardelor române din domeniul produselor pentru construcții care au fost adoptate de Asociația de Standardizare din România (ASRO) până la data de 31 decembrie 2009. Standardele române prevăzute în această listă reprezintă versiunile naționale ale standardelor europene armonizate conform Directivei 89/106/CEE.

2.3 Ordinul Nr.39 din 28/04/2010 al *Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor* pentru aprobarea cerințelor tehnice care trebuie îndeplinite de mijloacele oficiale de identificare a bovinelor, suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru stabilirea condițiilor de aprobare a acestora pe teritoriul României, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 285 din 30/04/2010, conține referiri la unele standarde internaționale, care au fost adoptate ca standarde române și anume: SR ISO 11784:2007, SR ISO 11785:2007, SR EN ISO 3166-1:2007. Actul conține și referiri la două părți (prima și a treia) ale unui standard internațional - ISO 24631, care pot fi procurate de la Serviciul Vânzări al ASRO.

Determinarea performanțelor foilor flexibile pentru hidroizolații utilizate la poduri de beton și la alte suprafețe de beton, destinate circulației vehiculelor

DÉTERMINATION DES PERFORMANCES DES FEUILLES FLEXIBLES POUR DES HYDROISOLATIONS UTILISÉES AUX PONTS EN BÉTON ET À D'AUTRES SURFACES EN BÉTON, DESTINÉES À LA CIRCULATION DES VÉHICULES

JENI TOMA, expert principal standardizare, Direcția Publicații

Les systèmes pour l'hydroisolation sont de plus en plus utilisés pour les hydroisolations destinées aux bâtiments (surtout aux toits), aux chemins et aux ponts. Afin de déterminer les performances des systèmes d'hydroisolation, ceux-ci doivent être soumis à différents essais. Il y a toute une série de normes comprenant des exigences spécifiques et des méthodes d'essai pour hydroisoler les tabliers des ponts et d'autres surfaces en béton destinées au trafic routier

Mots clés: feuilles flexibles, hydroisolation, toit, pont en béton, surfaces en béton, essais, normes roumaines

Sistemele pentru hidroizolare au o utilizare tot mai largă pentru realizarea hidroizolațiilor atât pentru clădiri (de exemplu pentru acoperiș), cât și pentru drumuri și poduri. Pentru determinarea performanțelor sistemelor de hidroizolație, acestea trebuie supuse diferitelor încercări. Există o serie de standarde care cuprind cerințele specifice și metodele de încercare pentru hidroizolarea tablierelor pentru podurile de beton și a altor suprafețe de beton destinate traficului rutier.

În scopul obținerii unor rezultate semnificative, epruvetele utilizate pentru încercările respective trebuie, în primul rând, să fie pregătite în mod corect.

Standardul SR EN 13375:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolarea podurilor și a altor suprafețe de beton circulate de vehicule. Pregătirea epruvetelor*, are scopul de a prezenta regulile pentru pregătirea epruvetelor utilizate la încercările de performanță pentru sisteme de hidroizolare.

Standardul stabilește :

- compoziția, caracteristicile și procedura de pregătire a dalelor din beton utilizate ca suport pentru epruvete;
- compoziția, caracteristicile și procedura de pregătire a diferitelor amestecuri bituminoase pentru stratul bituminos;
- regulile de pregătire a epruvetelor, modul și timpul maxim de depozitare.

Odată ce epruvetele au fost pregătite, se poate trece la determinarea caracteristicilor foilor flexibile pentru hidroizolații.

Astfel standardul SR EN 13653:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolarea podurilor și a altor suprafețe de beton circulate de vehicule. Determinarea rezistenței la forfecare*, stabilește metoda de încercare pentru evaluarea proprietăților de rezistență la forfecare ale sistemului din foi hidroizolante aplicate pe o suprafață de beton și cu un strat bituminos. Această încercare simulează acțiunea forțelor dinamice (de exemplu frânarea).

Ca principiu, în sistemul de hidroizolare, așezat între un suport de epruvetă și un strat bituminos, se induce o forță, aplicată la un unghi de 15° în raport cu planul de forfecare, pentru a determina rezistența la forfecare a hidroizolației. Încercarea se efectuează sub compresiune, la viteză de deplasare constantă.

Standardul stabilește atât aparatura necesară încercării, cât și modul de lucru, modul de calcul al rezistenței la forfecare și interpretarea rezultatelor.

Rezultatele încercării trebuie cuprinse într-un raport de încercare detaliat, care trebuie să conțină cel puțin:

- detaliile necesare pentru identificarea produsului și a întregului sistem hidroizolant (inclusiv stratul bituminos, temperatura de aplicare, tipul și cantitatea de amorsă),
- informații despre pregătirea epruvetelor de încercat și informații referitoare la organismul care a pregătit sau a asistat la pregătirea epruvetelor,
- informații privind procedura de încercare (temperatura exactă în timpul încercării și suprafața de încercare),
- rezultatele încercării și modul de rupere în conformitate cu fiecare încercare individuală (valoarea medie, dacă este relevantă, și curba forță/deplasare),
- datele livrării și pregătirii epruvetelor,
- data încercărilor.

În ceea ce privește încercarea la aderență, standardul SR EN 13596:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolarea podurilor și a altor suprafețe de beton circulate de vehicule. Determinarea aderenței*, stabilește metoda de încercare pentru evaluarea proprietăților de aderență prin tracțiune ale sistemului de foi pentru hidroizolare aplicat pe o suprafață de beton și cu un strat bituminos.

Aderența, definită ca efort de tracțiune la o forță maximă când se încearcă adeziunea între diferite straturi într-un sistem de hidroizolare, trebuie să se măsoare cu un echipament special de încercare la tracțiune. Forța de tracțiune trebuie să se aplice perpendicular pe epruveta de încercat și trebuie să se înregistreze forța necesară ruperii. Standardul prezintă detalii referitoare atât la aparatură, cât și la pregătirea epruvetelor și metodele de încercare.

În funcție de zona în care trebuie să se măsoare aderența, se utilizează unul din cele trei tipuri de epruvete stabilite în standardul SR EN 13375:2006, după cum urmează: tip 1 (foaie hidroizolantă și beton), tip 2 (foaie hidroizolantă și strat bituminos), tip 3 (beton, sistem de hidroizolare și strat bituminos).

Pentru ca rezultatele să fie concludente, trebuie să se efectueze trei încercări valabile (acceptate) pentru fiecare temperatură de încercare și trebuie să se calculeze valoarea medie a aderenței, plecând de la cel puțin trei rezultate ale încercării acceptate.

Ca și în cazul anterior, rezultatele încercării trebuie cuprinse într-un raport detaliat.

Alte două standarde care, deocamdată, au fost adoptate prin metoda notei de confirmare (anunț), ceea ce înseamnă că sunt disponibile numai în limbile oficiale ale CEN (Comitetul European de Standardizare), respectiv engleză, franceză și germană, au ca subiect determinarea absorbției de apă, respectiv determinarea aptitudinii la fisurare a tablierelor de pod.

Astfel, standardele SR EN 14223:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolații pentru poduri de beton și alte suprafețe de beton circulate de vehicule. Determinarea absorbției de apă și* SR EN 14224:2006, *Foi flexibile pentru hidroizolații. Hidroizolații pentru poduri de beton și alte suprafețe de beton circulate de vehicule. Determinarea aptitudinii la fisurare a tablierelor de pod*, prezintă metodele de încercare, stabilind: principiul care stă la baza metodei, procedura, aparatura, pregătirea specifică a eșantioanelor, calculul și exprimarea rezultatelor și cuprinsul raportului de încercare.

Utilizarea celor cinci standarde menționate determină o evaluare corectă a performanțelor foilor flexibile pentru hidroizolații utilizate pentru poduri de beton și alte suprafețe de beton destinate circulației vehiculelor.

Performanța energetică a clădirilor – directive și standarde

LA PERFORMANCE ÉNERGÉTIQUE DES BÂTIMENTS – DIRECTIVES ET NORMES

JENI TOMA, expert standardizare, ASRO

Le réchauffement global a été souligné maintes fois ces dernières décennies et cela a conduit à différentes actions destinées à son arrêt. L'une de ces mesures est l'augmentation de l'efficacité énergétique des bâtiments.

Cet article présente les exigences de la directive du Conseil 2002/91/CE concernant la performance énergétique des bâtiments, ainsi que les normes européennes adoptées par la Roumanie. Ces normes soutiennent la législation dans ce domaine et fournissent une ébauche de la procédure de calcul et des exigences techniques. CEN a élaboré un rapport technique (TR) liant la directive 2002/91/CE aux normes européennes correspondantes. Ce rapport technique, le pr/TR 15615:2008, est un „document parapluie” destiné à faciliter la mise en œuvre de cette directive dans les pays membres.

Mots clés : réchauffement global, énergie, efficacité, performance énergétique, législation, normes

O temă de mare actualitate, care a condus la discuții largi atât în presă, cât și în mediile legislative, unde s-au finalizat protocoale, legi etc., o reprezintă încălzirea globală constatată în ultimele două secole și mai ales în ultimele decenii. Acest fenomen se manifestă prin creșterea continuă a temperaturilor medii înregistrate ale atmosferei în imediata apropiere a solului, precum și ale apei oceanelor. Astfel, temperatura medie a aerului în apropierea suprafeței pământului a crescut în ultimul secol cu $0,74 \pm 0,18$ C.

În timp ce fenomenul de încălzire este recunoscut de oamenii de știință și de factorii de decizie, în ceea ce privește cauzele acestui proces se vehiculează mai multe explicații. Opinia dominantă este că încălzirea se datorează activității umane.

Grupul Interguvernamental de Experți în Domeniul Evoluției Climei afirmă că „cea mai mare parte a creșterii temperaturii medii în a doua jumătate a secolului al XX-lea se datorează creșterii concentrației gazelor cu efect de seră”.

Încălzirea globală are efecte profunde în cele mai diferite domenii. Ea va determina în continuare creșterea nivelului mărilor, extreme climatice, topirea ghețarilor, incendii și schimbări în sănătatea oamenilor. Împotriva efectelor încălzirii globale, în întreaga lume se duce o luptă susținută, al cărei aspect central este ratificarea de către guverne a Protocolului de la Kyoto privind reducerea emisiei poluanților care influențează viteza încălzirii.

S-a constatat că, cel puțin la nivelul Europei, cel mai mare consum de energie este cel al clădirilor, consum care este în continuă creștere, acest lucru conducând la sporirea emisiilor de gaze, în mod special a celor de dioxid de carbon. Astfel, în comunitatea europeană s-a estimat că, pentru clădiri, consumul de energie este de 41 %, pentru industrie, este de 28 % și pentru transport, de 31 %.

Partea bună este că acest tip de consum de energie (pentru clădiri) poate fi scăzut prin prevederea unor măsuri de eficientizare energetică a clădirilor.

Toate aceste aspecte au fost prevăzute în actele normative și protocoalele de la nivel internațional, european și național.

La nivel internațional, protocolul de la Kyoto cuprinde un pachet de politici și măsuri care au în vedere o creștere a randamentului energetic care să conducă la scăderea cu 20 % a gazelor cu efect de seră.

În Europa, încă de la începutul formării Uniunii Europene, în Tratatul de instituire a Comunității Europene, se prevedea „inclusiunea cerințelor de protecție a mediului în definiția și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor comunității”.

Prin urmare, politica generală europeană pe linia economisirii energiei în clădiri asigură un sistem întreg de reglementări care urmăresc respectarea legislației referitoare la economia de energie și încurajează prin diferite mijloace proiectele de clădiri noi sau modernizările care conduc la reducerea consumului în exploatare.

În acest scop, Comisia Europeană a emis Directiva europeană 2002/91/CEE, *Performanța Energetică a Clădirilor*, care a fost transpusă în legislația română prin Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor și Norma metodologică din 10/08/2007.

Scopul Legii nr. 372/2005 este promovarea creșterii performanței energetice a clădirilor, ținându-se cont de condițiile climatice exterioare de amplasament, de cerințele de temperatură interioară și de eficiența economică.

Pentru atingerea scopului propus, legea stabilește condiții cu privire la:

a) Cadrul general al metodologiei de calcul privind performanța energetică a clădirilor care ține seama de:

- caracteristicile termotehnice ale elementelor ce alcătuiesc anvelopa clădirii, compartimentarea interioară, inclusiv etanșeitatea la aer;

- instalațiile de încălzire și de alimentare cu apă caldă de consum, inclusiv caracteristicile în ceea ce privește izolarea acestora;

- instalația de climatizare, ventilația, ventilația naturală;

- instalația de iluminat integrată a clădirii, în principal sectorul nerezidențial;

- poziția și orientarea clădirilor, inclusiv parametrii climatici exteriori;

- sistemele solare pasive și sistemele de protecție solară;

- condițiile de climat interior, inclusiv cele prevăzute prin proiect.

b) Aplicarea cerințelor minime de performanță energetică la clădirile noi (pentru suprafețe utile totale mai mari 1 000 m² este necesar un studiu de fezabilitate tehnică, economică și de mediu privind posibilitatea utilizării unor sisteme alternative de producere a energiei). Aceste cerințe minime presupun:

- asigurarea rezistențelor termice corectate, minim admisibile, ale elementelor de construc-

ție ale clădirii;

- asigurarea temperaturilor minime pe suprafața interioară a elementelor de construcție pentru evitarea riscului de condens;

- asigurarea valorilor normate pentru iluminatul interior natural/artificial;

- asigurarea temperaturilor interioare și a debitului minim de aer proaspăt;

- utilizarea de cazane și/sau aparate de condiționare a aerului, inclusiv instalațiile aferente clădirilor, cu încadrarea în valorile randamentelor minime admisibile și cu respectarea condițiilor de mediu privind emisiile.

c) Aplicarea cerințelor minime de performanță energetică la clădirile existente, supuse unor lucrări de modernizare; cerințele se pot stabili pentru întreaga clădire renovată sau numai pentru anumite sisteme/elemente renovate ale clădirii.

d) Verificarea tehnică periodică a cazanelor și inspectarea sistemelor/instalațiilor de climatizare din clădiri și, în plus, evaluarea instalațiilor de încălzire la care cazanele sunt mai vechi de 15 ani.

e) Certificarea energetică a clădirilor;

Pentru certificarea energetică a clădirilor, este necesară efectuarea unui audit energetic al clădirii, care cuprinde:

- analiza termică și energetică a clădirii;

- stabilirea măsurilor în vederea creșterii performanței energetice a clădirii, estimarea costurilor, a economiei de energie și a duratei de recuperare a investiției.

În urma raportului de audit energetic elaborat în urma auditului, se eliberează un certificat de performanță energetică, respectiv un document tehnic care atestă performanța energetică a clădirii, prin compararea acesteia cu clădirea de referință stabilită prin metodologie și încadrarea clădirii într-o clasă de performanță energetică.

În funcție de performanța energetică avută, clădirile se clasifică în 7 clase, pe o scală energetică, pornind de la clasa A, caracterizată prin consumul cel mai scăzut de energie, până la clasa G, corespunzătoare celui mai ridicat consum specific de energie.

Certificatul se întocmește de către auditori energetici pentru clădiri, atestați tehnico-profesional pe două grade și anume:

a) auditori de gradul I, care pot realiza audi-

tul energetic al clădirilor, precum și elaborarea certificatului pentru toate categoriile de clădiri;

b) auditori de gradul II, care pot elabora certificatul pentru clădirile unifamiliale și apartamentele din blocurile de locuințe, care se construiesc, sunt vândute sau închiriate.

Standardele sunt documente tehnice care detaliază cerințe legale și care susțin legislația în diferite domenii. În ceea ce privește performanța energetică a clădirilor, există numeroase standarde europene, adoptate și de România, care prezintă metode de calcul și cerințe tehnice pentru acest domeniu.

În momentul de față, Comitetul European de Standardizare are în lucru un raport tehnic care face legătura între cerințele directivei 2002/91/CEE privind performanța energetică a clădirilor europene și standardele europene corespunzătoare. Acesta este prCEN/TR 15615:2007, *Explicații asupra relației dintre diverse standarde europene și Directiva de Performanță Energetică a Clădirilor*, document „umbrelă” care prezintă standardele europene ce susțin cerințele directivei ce furnizează metode de calcul pentru obținerea valorilor performanței energetice a clădirilor. Scopul acestui document este facilitarea implementării directivei în statele membre ale Uniunii Europene. Documentul este structurat pe 4 secțiuni distincte.

SECȚIUNEA 1 - Standarde referitoare la calculul energiei totale utilizate în clădiri: standardele listate în această secțiune au rolul de a furniza o legătură între energia transmisă și indicatorii de performanță energetică a clădirilor. Câteva exemple sunt: SR EN 15217:2007, *Performanța energetică a clădirilor. Metode de exprimare a performanței energetice și de certificare energetică a clădirilor*; SR EN 15603:2008, *Performanța energetică a clădirilor. Energia totală utilizată și definirea randamentului energetic*; SR EN 15459:2009, *Performanța energetică a clădirilor. Procedură de evaluare economică pentru sistemele de energie din clădiri*.

SECȚIUNEA 2 - Standarde referitoare la calculul energiei furnizate: standardele listate în această secțiune au rolul de a furniza o legătură între necesitățile energetice ale clădirii și energia transmisă spațiului pentru:

- Încălzirea spațiului: de exemplu seria de standarde SR EN 15316:2007, *Instalații de încălzire în clădiri. Metodă de calcul al necesarului de energie și al eficienței instalației* (7 standarde care tratează tipuri diferite ale sistemului de încălzire: sisteme de emisie a căldurii, instalații de distribuție, instalații termice-solare, sisteme de cogenerare, sisteme fotovoltaice) și SR EN ISO 13790:2004, *Performanța termică a clădirilor. Calculul necesarului de energie pentru încălzirea spațiilor*;

- Răcirea spațiului: de exemplu SR EN 15243:2008, *Ventilarea în clădiri. Calculul temperaturii încăperilor, al sarcinii termice și al energiei pentru clădiri prevăzute cu instalații de condiționare a aerului*;

- Ventilarea: de exemplu SR EN 15241:2007, *Ventilarea în clădiri. Metode de calcul al pierderilor energetice datorită ventilației și infiltrațiilor la clădiri comerciale*,

- Iluminatul: de exemplu SR EN 15193:2007, *Performanța energetică a clădirilor. Cerințe energetice pentru iluminat*;

- Automatizarea: de exemplu SR EN 15232:2007, *Performanța energetică a clădirilor. Impact al automatizării reglării și al gestionării tehnice a clădirii*.

SECȚIUNEA 3 - Standarde referitoare la calculul necesităților de energie pentru încălzire și răcire: de exemplu, SR EN 15255:2008, *Performanța termică a clădirilor. Calculul sarcinii de răcire pentru o încăpere cu transfer de căldură sensibilă. Criterii generale și proceduri de validare*, SR EN 15265:2008, *Performanța termică a clădirilor. Calculul necesarului de energie pentru încălzirea și răcirea încăperilor. Criterii generale și proceduri de validare*.

SECȚIUNEA 4 - Standarde care au rolul de a fi suport pentru categoriile de mai sus, furnizând date de intrare pentru calculul necesarului de energie prin metodele prevăzute în secțiunea anterioară. Această secțiune, la rândul ei, este divizată în alte cinci subsecțiuni care se referă la standardele privind: performanțele termice ale elementelor clădirii, ventilarea și infiltrarea aerului, supraîncălzirea și protecția solară, condițiile interioare și climatul exterior, definiții și terminologie.

Standarde pentru plante medicinale și aromatice

NORMES POUR LES PLANTES MÉDICINALES ET AROMATIQUES

Jeni Toma, expert standardizare, Direcția Publicații, ASRO

À la production et à la récolte des plantes aromatiques et médicinales, on se doit de respecter des exigences conduisant à l'obtention de produits hygiéniques, ayant un maximum de charge microbiologique à la limitation des influences négatives affectant les plantes pendant la récolte, la transformation et le conditionnement. À cet effet, ont été élaborées des normes comprenant ces exigences

Mots clés: plantes médicinales, plantes aromatiques, guide, culture, nomenclature

Activitatea de producere și comercializare a plantelor medicinale cultivate și din flora spontană a devenit o activitate economică de amploare, fiind o bună sursă de venituri pentru producători, comercianți, dar și pentru diverșii procesatori.

România are în acest domeniu resurse foarte bogate și diversificate. Astfel, de exemplu, numai în flora spontană există 3 700 de specii recunoscute, cu acțiune fitoterapeutică.

De aceea, este important ca această activitate să se desfășoare conform principiilor liberei concurențe și cu respectarea condițiilor tehnice pentru cultivare și recoltare.

Asociația europeană pentru creșterea plantelor (EUROPAM – European Herb Growers Association) a elaborat ghiduri de bună practică de recoltare și cultivare ale plantelor medicinale și aromatice. ASRO a tradus aceste ghiduri și le-a publicat ca standarde române: **SR 13479:2003, *Plante medicinale și aromatice. Ghid de bună practică pentru cultivare*** și **SR 13480:2003, *Plante medicinale și aromatice. Ghid de bună practică de recoltare***.

Standardele stabilesc noțiunile de cultivare, recoltare și procesare primară ale plantelor medicinale și aromatice comercializate în Uniunea Europeană, prevederile lor aplicându-se la produce-

rea tuturor materiilor prime din plante utilizate în industria alimentară, a medicamentelor, aromelor și parfumurilor și, de asemenea, tuturor metodelor de producție, inclusiv metodei de producție organică, în concordanță cu prevederile europene.

Deoarece și aceste plante, fie că sunt cultivate, fie că sunt din flora spontană, ajung la un consumator final și în traseul lor plantele medicinale și produsele obținute din acestea sunt expuse unui număr mare de contaminanți (microbiologici sau de altă natură), scopul principal al standardelor este de a oferi producătorilor un îndreptar de cultivare, în vederea reducerii riscului de contaminare a plantelor (materiilor prime) la limitele maxim admise.

Prin aplicarea acestor două standarde, se poate garanta calitatea și cantitatea plantelor recoltate atât din culturi, cât și din flora spontană, și se pot asigura materii prime obținute din plante care satisfac atât cerințele consumatorilor, cât și standardele de calitate; corelat cu acesta se evidențiază două aspecte deosebit de importante:

- obținerea de produse igienice, cu un minim de încărcătura microbiologică;
- limitarea influențelor negative care afectează plantele în timpul recoltării, procesării și depozitării;

Cultivatorii implicați în producția de plante medicinale și aromatice trebuie să evite deteriorarea habitatelor actuale de floră și faună spontană și să depună eforturi pentru menținerea și mărirea biodiversității din fermele lor.

Cultivarea plantelor medicinale și aromatice are și unele dezavantaje:

- perioada lungă de creștere până la maturizare și, în consecință, până la recoltare, în special a copacilor și arbuștilor (castan sălbatic, mesteacăn, tei, păducel, soc, strugurii ursului - *Arctostaphylos uva-ursi* etc.);
- plantele nu pot fi cultivate în mod obișnuit din motive nelegate de o tehnologie de cultivare (simbioza cu alte plante de exemplu: vâsc, mușchi, licheni etc.);
- dificultățile la germinare, aprovizionare cu semințe, transplantare, etc. care nu justifică timpul și costurile necesare pentru o încercare de utilizare a plantei pentru scopul cultivării (exemplu: coada calului - *Equisetum arvense*, trei frați pătați - *Viola tricoloris*, urzica moartă - *Lamium album*);
- cantitatea solicitată de plantă este prea mică pentru a justifica costurile economice de

introducere în cultură.

De aceea, de multe ori, se preferă recoltarea masivă din flora spontană. Aceasta trebuie făcută fără distrugerea mediului înconjurător și fără a crea dezechilibre ecologice în bazinele specifice de floră spontană.

Un alt standard care poate fi utilizat de orice cultivator sau comerciant de plante aromatice este SR 1631-1:2003, *Plante medicinale și aromatice. Determinarea calității organoleptice, care stabilește noțiunile și metodele pentru determinarea calității organoleptice a plantelor medicinale și aromatice*.

Determinarea calității organoleptice a plantelor medicinale și aromatice constă în stabilirea caracterelor acestora, care pot fi observate cu ochiul liber sau cu lupa (caractere macroscopice, culoare și dimensiuni), precum și a celor care pot fi determinate prin perceperea mirosului sau gustului.

Datorită varietății foarte mari a plantelor medicinale și aromatice, determinată de natura organelor vegetale din care sunt constituite, precum și a felului prezentării lor (întregi, mărunțite sau pulverizate), determinarea calității organoleptice impune respectarea procedurilor descrise în standard.

Deoarece se recoltează și se folosesc numai anumite organe ale plantei, fie organe vegetative (rădăcină, tulpină, frunze), fie organe de reproducere (floare, fruct, sămânță), care conțin cea mai mare parte de principii active, denumirile plantelor și părților lor componente trebuie cunoscute de toți cei care-și desfășoară activitatea în acest domeniu. Toate acestea sunt cuprinse în standardul SR 1632-1:2003, *Plante medicinale și aromatice. Nomenclatură botanică*, standard realizat în concordanță cu Flora Europaea și cu cele mai recente publicații ale Asociației Internaționale de Testare a Semințelor (ISTA).

Standardul ajută la cunoașterea și identificarea plantelor medicinale și aromatice comercializate în Uniunea Europeană, cuprinzând atât denumirea plantelor (în limba latină și limba română), cât și denumirea speciei și a familiei.

De multe ori, cultivarea și recoltarea plantelor medicinale și aromatice se fac fără a se ține seama de principiile privind siguranța alimentului sau protecția mediului. Standardele de mai sus sunt documente a căror utilizare poate asigura o calitate și o siguranță corespunzătoare a plantelor, astfel încât să-și păstreze rolul de plante care ajută la păstrarea sănătății.

Deveniți membru ASRO ACUM!

Asociația de Standardizare din România este conform legii singurul organism autorizat din țară care vă poate oferi standardele europene adoptate în ultima perioadă în număr foarte mare (17 613) precum și standardele române originale sau cele internaționale ISO, CEI adoptate, aflate în colecția națională de standarde, care, în acest moment, are 28 887 de standarde în vigoare.

Indiferent de mărimea companiei dvs., asigurați-vă că standardele își joacă importantul lor rol în succesul afacerii pe care o dețineți.

Procurați-vă din timp standardele necesare activității dumneavoastră!
Noi vă ajutăm să o faceți în condiții avantajoase.

ACUM vă este oferită oportunitatea de a deveni membru ASRO, care vă aduce numeroase **avantaje financiare**.

Cu numai **1500 Lei**, cotizația anuală, membrii beneficiază de următoarele reduceri și gratuități:

GRATUIT, veți primi principalele publicații din domeniul standardizării:

- Abonament la revista *Standardizarea*;
- Abonament la *Buletinul Standardizării*;
- *InfoStandard* monopost fără actualizare.

Alte facilități:

- 25% din prețul abonamentului la standardele române;
- 25% din tariful perceput certificării produselor dvs.;
- 10% din tariful cursurilor organizate de ASRO;

GRATUIT, beneficiați de instruirea responsabilului cu standardizarea din firma dvs.

Consultați site-ul ASRO www.asro.ro pentru informații suplimentare.

Contactați-ne ACUM pentru a beneficia și dvs. cât mai repede de toate avantajele de care se bucură membrii ASRO!

Revista „Standardizarea” este editată de Editura STANDARDIZAREA
Telefon : 021-316 99 74, e-mail: editura@asro.ro , www.standardizarea.ro

Răspunderea privind corectitudinea informațiilor prezentate revine în întregime autorilor. Reproducerea totală sau parțială a materialelor este interzisă, fără acordul scris al redacției.

Revista „Standardizarea” se poate procura prin abonament sau la liber numai de la ASRO.

Costul unui abonament anual este de 163,5 lei, TVA inclus.

Prețul unui număr din revista „Standardizarea”, în afara abonamentului, este de 15,5 lei, TVA inclus

Organisme internaționale de standardizare

ISO – Organizația Internațională de Standardizare (înființată în 1947)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul neelectric (servicii, construcții, chimie, agricultură, standarde fundamentale, produse de uz casnic și timp liber, inginerie mecanică, materiale metalice, materiale nemetalice, sănătate, mediu și protecția vieții, transport și ambalaje) și tehnologia informației (JTC 1) și sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 159 membri

Număr de comitete tehnice: 209

Număr de documente de standardizare în vigoare: peste 18 000

CEI – Comisia Electrotehnică Internațională (înființată în 1907)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul electric (standarde generale în electrotehnică, electronică, inginerie electrică), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 76 membri, 83 asociați

Număr de comitete tehnice: 174

Număr de documente de standardizare în vigoare: 6 146

ITU – Uniunea Internațională pentru Telecomunicații (înființată în 1865)

Domeniu de activitate: telecomunicații

Număr de membri: 191 de state membre, peste 700 de membri clasificați pe sectoare de activitate și 100 de membri afiliați

Organisme europene de standardizare

CEN – Comitetul European de Standardizare (înființat în 1961)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul neelectric (servicii, construcții, chimie și agricultură, standarde fundamentale, produse pentru casă și timp liber, inginerie mecanică, materiale metalice, materiale nemetalice, sănătate, mediu și protecția vieții, transport și ambalaje), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 31 membri, 19 afiliați

Număr de comitete tehnice: 292

Număr de documente de standardizare în vigoare: 13 829

CENELEC – Comitetul European de Standardizare pentru Electrotehnică (înființat în 1973)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul electric (standarde generale în electrotehnică, electronică, inginerie electrică), sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: 31 membri, 11 afiliați

Număr de comitete tehnice: 72

Număr de documente de standardizare în vigoare: 6 169

ETSI – Institutul European de Standardizare pentru Telecomunicații (înființat în 1993)

Domenii de activitate: elaborare de standarde pentru produse și servicii în domeniul telecomunicațiilor și sisteme de certificare și acreditare.

Număr de membri: peste 700 din 60 de țări

Număr de comitete tehnice: 32

Număr de documente de standardizare în vigoare: 21 343

ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA – ASRO
ADRESĂ POȘTALĂ: Str. Mendeleev, nr. 21-25, 010362, sector 1, București, ROMÂNIA,
e-mail: vanzari@asro.ro, marketing@asro.ro, www.asro.ro
Secretariat Director General: Tel: 021/316 32 96, Fax: 021/316 08 70
Direcția Standardizare: Director: Tel/Fax: 021/315 58 70; Tel: 021/310 43 08, 021/310 43 09, 021/312 47 44
Direcția Publicații: Director: Tel: 021/316 77 24
Serviciu vânzări-abonamente: Tel: 021/316 77 25, Fax: 021/317 25 14, 021/312 94 88

Birou Cooperare Internațională: Tel: 021/316 77 26
Birou Imagine și Relații Parteneriale: Tel: 021/312 94 89
Centrul pentru schimb de informații: Tel: 021/316 99 74
Serviciu Formare profesională: Tel/Fax: 021/313 55 26
Organismele de Certificare: Tel: 021/313 55 16
Marketing-Redacție, Drepturi de autor: Tel: 021/316 99 74
Biblioteca ASRO: Tel: 021/230 73 20; 021/230 36 60/1482;
021/314 34 00/1482
Biblioteca electronică: 021/316 77 25